

SLOVENSKI NAROD.

Slovenski Narod velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto skupaj naprej . . . K 25—	celo leto naprej . . . K 30—
pol leta " " " 13—	" " " 650
četr leta " " " 230	" " " K 35—
na mesec " " " 230	

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka.
Upravnštvo (spodaj, dvorišče levo), Knaflova ulica št. 5, telefon št. 85.

Izhaja vsak dan zvezor izvenčni nodelje in praznike.

Inserati veljajo: petostopna petit vrsta za enkrat po 20 vin., za dvanajst po 18 vin., za trikrat ali večkrat po 16 vin. Parte in zahvala vrsta 25 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih inseracijah po dogovoru.

Upravnštvo naj se posilišo naročnine, reklamacije, inserati i. t. d., to je administrativne stvari.

Pozamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vposlatve naročnine se ne ozira.

Narodna tiskarna telefon št. 85.

Slovenski Narod velja v Ljubljani

na dom dostavljen:	v upravnštvo prejemam:
celo leto naprej . . . K 24—	celo leto naprej . . . K 22—
pol leta " " " 12—	pol leta " " " 11—
četr leta " " " 6—	četr leta " " " 550
na mesec " " " 2—	na mesec " " " 190

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflova ulica št. 5 (v pritličju levo,) telefon št. 34.

25 bomb na Trst

BOMBE NA TRST. — BOMBARDI-
RANJE GORICE. — BOJI NA TI-
ROLSKI FRONTI.

Dunaj, 21. aprila. (Kor. urad.) Uradno se razglaša:

Italijansko bojišče.

Včeraj popoldne je vrglo 7 italijskih letal 25 bomb na Trst. Devet civilnih oseb, med njimi 5 otrok je ubitih, 5 oseb ranjenih. Salezijanski samostan, v česar cerkvi je bilo 400 otrok pri božji službi, je razdeljan. Vsled tega napada je izgubil sovražnik vsako pravico, da bi kakor koli prizanesi njegovim mestom.

Severni del mesta Gorice je stal pod živahnim ognjem vseh kalibrov. Sicer je prišlo ob primorski in koroški fronti le mestoma do artiljerijskih bojev. V pokrajini Col di Lana smo zavrnili s sila velikimi izgubami za Italijane močne sovražne napade. Enako so se ponoseliči ponovni sovražni napadi na pozicije, ki smo jih nedavno zasedli v odseku Sugana in napad na našo črto zapadno od Sperona.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, iml.

ITALIJANSKO URADNO POROČILO.

17. aprila. (Kor. urad.) Na kršnih pobočjih Monte Seron (dolina Ledro) prodramo dalje. Dne 16. aprila smo osvojili nove zakope in jih takoj zaprli proti sovražniku. Isteča dne je sovražnik po izdatni artillerijski pripravi v dolini Sugana s približno 14 bataljoni napadel naše eksponirane postojanke med gornjim tekom potoka Maggio in Monte Fello. Odibili smo ga. Napravili smo protinapad in vjeli 160 mož, med njimi 3 častnike. Popoldne so številne baterije vseh kalibrov združile silovit ogenj na postojanko St. Oswald. Da preprečimo brezkoristne izgube, so se naše čete na posameznih točkah uinaknile približno za 500 metrov v bližino kraja Volti. Dne 17. aprila je sovražnik trikrat obnovil svoje napade v odsekih fronte od Volti do do-

line Brenta. Bil pa je vselej s težkimi izgubami vržen nazaj. Ob Soči in na Krnu se položaj ni izpremenil. Sovražna pomorska letala so zadnjenoč napravila polet nad Treviso, Monte di Livenza in nad malimi kraji ter vrgla 30 bomb. Poroča se, da je 10 mrtvih in 20 ranjenih in nekaj škode na poslopjih. Eno pomorsko letalo smo pri Gradežu zbuli na tla. Oba letalca, med njima en častnik, sta vjeta.

19. aprila. (Kor. urad.) V odseku Adamella so pregnali naši alpinci sovražne oddelke, ki so se potikali po vrhovih, so zasedli dne 17. aprila v višinah 3402 metra Passo di Monte Pumo in so utrdili pozicijo. V odseku Ledro se nadaljuje z razdvajanjem sovražnih obrambnih črt, ki sledi druga drugi, tudi naša prodiranje po korakih proti vrhu Monte Sperone. Artiljerijsko delovanje v odseku med Adižo in Brento. V Suganski dolini so se razbili v noči na 18. aprila napadi sovražnika na naše pozicije zapadno potoka Larganza ob močnem odporu naših. V isti noči je bila na Col di Lana s sijajno izvedeno minsko razstrelitvijo porušena sovražna pozicija, nakar so naši napadli in osvojili skrajni zapadni vrh gore, ki se je nahajal še v sovražni kovi posesti. Sovražni oddelki, ki je še držal jarek, je bil deloma pod razvalinami vsled razstrelitve pokopan, deloma ubit. Preostali 104 cesarski lovci, med njimi 9 oficirjev, kakor tudi bogat plen orožja, municije in vojnega materiala, so prišli v naše roke. Dne 19. aprila je bila sovražna kolona, ki je prodrala proti Silfu, z našo artillerijo vržena nazaj in razpršena. Na ostali fronti nikakih pomembnih dogodkov.

Letalske bombe na Treviso.

»Secolo« poroča iz Trevisa 18. t. m.: Ob jedajstvu ura ponoči se je začul kar naenkrat karakteristični ropot letalskega motorja. Prve trepotke je mislilo prebivalstvo, da se pojavi italijanski aparat in eksplozija prve bombe je izročila strahovito paniko in splošen beg v kleti. Prva bomba je razbila neko hišo, pod katere razvalinami je pokopana druži-

na osmih glav. Dve osebi je bilo močno živi spraviti izpod razvalin. Okoli polnoči je bila nevarnost pri kraju. Mir se je povrnih. Ob treh zjutraj so se zopet prikazala tri letala in so metala bombe. Na stotine vojakov je streljalo iz pušk in strojnic na letalce, ne da bi dosegli kak uspeh. Mnogo oseb je bilo ranjenih, jedna ubita.

»Corriere della sera« poroča, da je bilo ubitih deset civilnih oseb, 21 ranjenih.

Ponesrečena ofenzivna podjetja Italijanov.

Iz vojaškega razmotrivanja k poročilu generalnega štaba dne 21. aprila:

Poveljnik italijanske armade, ki operira proti ozemlju ob Dolomitih, se je varal, ko je mislil, da bo mogel z vrha Col di Lana, katerega obdržanje po razstrelitvi zapadnega vrha bi bilo stalo žrtve, ki bi bile v nasprotju s taktičnim in operativnim pomenom te višine, obdelati razmeroma lahko tudi naše pozicije na gori Silf. Včeraj, s približno eno brigado poskušano nadaljevanje ofenzivnega podjetja v ozemlju teh dveh točk, se je zlomilo popolnoma z najtežjimi izgubami za napadalca; sovražnik je zbežal, jak občutno zadej, z močno reduciranim stanjem v svojo izhodno pozicijo.

Tudi v drugem bojnem ozemlju, za katero se bije boj še vedno že več tednov, v Suganski dolini, so prodire značilne italijanske sile ponovno proti našim pozicijam ob Št. Ozvaldu in jugo - vzhodno Nofaleta, da bi zopet osvojile pred kratkim z izgubo 600 mož izgubljeno pobočje. Tudi ta poskus se je izjalobil v polnem ognju naše izborno zadevajoče artillerije in naših infanterijskih pozicij.

V ozemlju Rive se vrše boji prejkoles na višinah, neposredno severno doline Ledro, na južnih poštejih Rochette in onih zapadno kaapele pri Speronu. Vsi napori sovražnika, ki nastopa tudi tukaj z velikimi silami, da bi dobil prostora, so se izjavili včeraj.

Listi poročajo: Zasedenju zapadnega vrha Col di Lana je v sredo sledilo zasedenje vsega vrha s strani Italijanov, kateri so tako sicer svojo fronto pomaknili naprej, ali niso dosegli nikakega realnega dobička, ker je po-

prejšnje večnevo obstreljevanje obstoječe pozicije temeljito porušilo.

Moč italijanske armade.

Ameriški listi poročajo, da ima Italija sedaj tri milijone mož na bojišču. Od teh jih je ob Soči 800.000, 800.000 jih je v rezervi, ostali so na tirolski in koroški fronti. — V Ameriki imajo, kakor predvso znano, navado, da vsako reč precenjuje in da pretiravajo. Zato je tudi ta ceneitev brez dvoma plod pretiravanja.

Izgube planinskih lovcev.

Ker so bili vpoklicani štirideset letni nekdanji planinski lovci, se do poštej četar planinskih lovcev ob koroški meji, ki so imele velike izgube, okoli 10.000 mož. Listi v gorenji Italiji poročajo, da znašajo izgube planinskih lovcev 60 odstotkov.

Italija s praznimi rokami.

»Idea Nazionale« očita italijanski vladi znova, kako da ne skrbti za bodočnost. Pravi: Dočim drugi zavezniki narodi izkoriscijo vojno in so dosegli teritorialne uspehe, stoji Italija tu še vedno s praznimi rokami in gleda, kako so druge, prijateljske in sovražne vlasti, ali zasede ozemlja, ali si jih v naprej zagotovile, katera hoče imeti Italija na svojem pravu in katera so je neobhodno potrebna za njen velevlastno pozicijo. S tem odpira mir za Italijo pogled v bodočnost, ki ni v nikakem razmerju z doprinešenimi žrtvami. Čeprav je gotovo, da onostranski breg spada geografsčno in zgodovinsko k Italiji, ne stori vladni ničesar, da bi v inozemstvu osvetila opravičenost svojih zahtev.

Barzilaj o vojni.

Lugano, 21. aprila. (Kor. urad.) Kakor poročajo laški listi, je opozarjal na banketu rimskega časnikarjev v svojem govoru minister Barzilai, da je sovražnik Italije močan in navorjan vojne. Pot, ki jo morajo prehoditi Italijani, je še zelo dolga in težka. V tej vojni gre za obstoj Italije in za ves njen dušni in materialni blagor. Nihče naj ne upa, da se odtegne posledican vojne. Vsa mora dati vse domovini na korist. Časopis mora še bolj vzgajati narod, da omeji svoje potrebščine, da zadoobi vztrajno odporno silo v dosegajoči.

Gotovi namisleni znaki draginje in utrujenosti v sovražnem ta-

Za tistega, kdor misli, je svet komedija, za tistega, kdor čuti, je tragedija, je pisal Henrik Walpole o Shakespeareju. A ta pesnik je znal misliti in čutiti in je dal nepreseženega izraza največjim človeškim stremljenjem, čutom in strastem in smešnostim. Od Hamleta do Falstaffa — koliko značajev, koliko problemov.

V Shakespeareju se zrcali ženj anglo-saksonskega plemena in populoma pojmi Shakespeareja samega anglo-saksonskega inteligencija. To je vzrok, da se Shakespeare ni pri drugih narodih mogel aklimatizirati. Francoz Lamartine, ki je bil tudi ženj, se ni mogel poglobiti v Shakespearea. Otello mu je mesarska tragedija, Falstaff mu je plus singulier que risible, o Hamletu je pisal, da more najvažnejši prizor razumeti samo človek, ki ima v žilah angleško kri in škandaliziral se je nad obscenitetami, ki jih pripoveduje dojilja deviški Juliji. Najznamenitejši francoski kritik, ki je natančno poznal angleško kulturo, Taine, je imenoval Shakespeareja barbarja, ki je pijan latinskega vina renezantske dobe in Lev Nikolajevič Tolstoj, ki je bil tudi ženj, je odrekel Shakespeareju vsako ženjonalnost.

Od one dobe, ko je Shakespeare spisal svoje tragedije in svoje komedije, pa do naših časov, so se spreminjale vse razmere na svetu in žnjimi vse nazori, a še danes porazijo čitatelja dogodki, epizode in izreki v Shakespearejevih delih. Eden najboljših angleških ocenjevalev Shakespeareja je primerjal silo, s katero potegnejo Shakespearejeve tragedije človeka s seboj s silo, ki jo ima v harno morje nad ladjami.

Vse to pa je v bistvu le dokaz, da izrazite intelligence različnih ple-

boru se morajo smatrati za dokaz modre varčnosti in previdnosti. Vojno Italije bo dičila le tista zmaga, ki jo bo znala priboriti krepost italijanskega orožja. Potrebne žrtve bodo vedno težje in le z ozirom na veliki smoter jih bo mogoče prenašati.

Brez cilja.

Napuljski list »Mattino« piše h govoru ministra Sonnina: Izjave Sonnинove so jasno priznanje popolne brezčilnosti. Italija je šla v Drač, da reši srbsko armado, v zahvalo za razvijajo Srbi program, ki je z italijanskim v najhujšem nasprotstvu. Sonnинov govor dokazuje, da ni imela italijanska vlada, za interes Italije pozornosti in je zasledovala samo vojaške cilje.

Še kako dolga in težka pot.

Enajst mesecev bo, odkar je po konji italijanski poslanik duca d' Avarna izročil na Dunaju vojno napoved in po toljek času naznana italijanski minister »neodrešenih dežel«, »onorevole« Barzilai še kako dolgo in težko pot vojne. Lani ob tem času so mislili v Italiji, da pojde vse gladko in hitro in bi bili sedaj, v aprilu 1916, gospodarji obeh bregov Adrie, potem, ko bi bili izvršili ponosen pohod globoko v notranjost Avstrije. Ali kako hitro so bile ustavljene italijanske visokoleteče nade — in Barzilai stoče po enajstih meseциh ter napoveduje še kako dolgo in težavo pot. Sedaj proti spomladi so poskusili Italijani zopet svojo srečo, ali hitro so uvideli, da so slablji in ob dolgi soški fronti ne cveto rožice zmage zanje. Najprvo so naskočili zopet Doberdobsko planoto, seveda brez uspeha. Nato so se obrnili na tirolsko fronto, odkoder se poroča o hudih naporih Italijanov, ob Col di Lana, s trenutnim uspehom sice, ali tudi ob tej fronti jim ne cveto rožice in Col di Lana pomeni le toliko hujšo obrambo z naše strani. Saj prav sedaj toži Barzilai, da bo pot še dolga in težka, ko v Italiji brez dvoma pretiravajo do skrajnosti dogodek ob Col di Lana. Zgodovina enajstmesecne vojne z Italijo nam kaže, da se je že tu in tam posrečilo Italijanom zasesti kako avstrijsko pozicijo, ali za koliko časa, in tako ob soški katero, je bila neznačna in nerabljava, ker so jo naši topovi razrušili. Fronta kaže z naše

LISTEK.

Vstajenja dan.

Manica Koman.

Začrnilo je slavcev petje, odel se breg in dol je v cvetje, zasinil spet je solnca žar. Ves svet na novo se probuja, ozivljajoča »Alezula« v življenje kliče slednjo stvar.

In kakor kralj — po rožni poti, po zlatem solnčecu naproti se bliža naš vstajenja dan... A meni danes kakor vedno v daljino romo srce bedno t

strani ugodne vpognitve v italijanske pozicije, Italijani jih nimajo in jih ne dosežejo nikdar. Hrabrost naših braniteljev nam jamči za to. Še dolga in težka bo pot... toži Barzilai. Da, dolga in težka je ta pot, ki vodi Italijo v pogubo...

DROBNE VESTI IZ ITALIJE.

Lugano, 20. aprila. Iz Rima se poroča: Ljuti koncentrični ogenj avstro-oogrsko artiljerije na pozicije pri St. Ozvaldu, je povzročil, da so se morali branitelji pomakniti do Volta. — To je tako znaten umik Italijanov, ki kaže, da v Suganski dolini ne dosežejo nikakih uspehov.

Zedinjene države pošiljajo v zadnjem času vedno več vojnega

materijala v Italijo. Blago prepeljana neki japonski parnik. Poleg municije in orožja, je naložena na ladji tudi velika množina vojaških čevljev, kovčev, usnjene blaga itd. Italijanski oceanski parnik je določen za transport žita, bombaža itd.

Od izbruhu vojne se je vrnilo v Italijo okoli 50.000 delavcev in samo desetina teh je dobila delo v Italiji. V Italiji ni dela razven v vojni industriji.

V noči na 20. t. m. so bile Benetke alarmirane s signali trikrat, alarm je trajal vselej skoro jedno uro, ali pričakovanih letalcev ni bilo. Tak strah imajo v Benetkah pred avstro-oogrskimi letali.

Rusi na zapadni fronti?

SPOŠNI INFANERIJSKI BOJI OB MASI.

Berolin, 21. aprila. (Kor. urad.) Wolfifov urad poroča:

Veliki glavni stan:

Zapadno bojišče.

V pokrajini Mase je prišlo v zvezzi s krepkim nastopom obeh artiljerij do silnih spošnih infanterijskih bojev. Zapadno od reke so Francozi z močnimi silami napadli v smeri na Mort Homme in vzhodno od tam. V splošnem smo napad krvavo zavrnili. V malem delu jarka v okolici gozda Les Caurettes, v kateri so bili Francozi vdrlji, se boj še nadaljuje. Na desno od Mase so ostali sovražni napori zoper zavezni kamnolom južno od pristave Haudromont, popolnoma brezuspešni. Južno od utrdb Douaumont se bližinski boji, ki so se tekmoči razvili v nekem francoskem jarku, še niso ustavili. Naša močna artiljerija je preprečila obnovitev sovražnega infanterijskega ognja proti tem črtam v gozdu Caillette že v početku. V odseku pri Vauxu, v ravnihi Woevre in na višinah jugovzhodno od Verduna, kakor doslej zelo živahnno obojestransko artiljerijsko delovanje. Neko sovražno letalo je padlo goreče v gozd Foumin, jugozapadno od Vauxa.

Vrhovno armadno vodstvo.

RUSKE ČETE PRIHAJAJO FRANCOSKI NA POMOC.

Corriere della sera poroča iz Pariza: Izkranje ruskih čet v Marseilu, je dogodek, ki je globoko ganil Francoze. Moralični vtisk je brez dvoma poglavito, brez ozira na število čet, ki ne more biti posebno veliko. Čete so sestavljene iz izbranih veteranov iz bitki v Galiciji in na Poljskem. Prihod Rusov se je zakasnil vsed hudih viharjev v Sredozemskem morju. Ladje so dospevale 20. t. m. v pristan, burno pozdravljeni od občinstva. Tako je se pričelo izkrjanje. Dva huzarska polka in en domobrantski pehotni polk so tvorili častno strožo. Ruske čete so odšle v taborišče na polju Mirabeau, deloma v barake, deloma v šotorje. Moštvo je vseskoz 25 do 28 let staro. Skoraj vsi častniki so odlikovani s krizem reda Sv. Jurja. O izviru ruske ekspedicije na Francosko piše list še tole: Prvotno je bila ekspedicija namenjena v Solun. Ko je izvršila Bolgarska svoje izdajstvo na bolgarski stvari, je skenila Rusija kazensko ekspedicijo proti Bolgarski, ki je bila najprej zamisljena skozi Romunsko ali preko Črnega morja. Končno pa so poslali če-

te v Vladivostok in od tam po morju nazaj v Evropo. Med tem pa navzočnost ruskih čet v Solunu ni bila več potrebna, ker imajo zaveznički vsled opustitve Dardanel in reorganizacije srbske vojske v Solunu zadost čet. Zlasti pa z ozirom na strašno ofenzivo Nemcev proti Verdunu, ki se je pričela 21. februarja, je bilo sklenjeno poslati čete na Francosko. »Giornale d'Italia« pravi, da je ta ekspedicija samo pričetek drugih še močnejših ruskih ekspedicij, določenih za Francosko, Belgijo in Solun. »Tribuna« pravi, da je sedaj prišel čas, pokazati enotnost akcije in stremljenja. »Idea nazionale« pravi, da je včerajšnji dan historičnega pomena.

FRANCOSKO URADNO POROČILO.

19. aprila. Z vse fronte ni o poteku noči poročati nobenega pomembnega dogodka, razen o silnem obstrelijanju vzhodno od Mase v pokrajini južno od gozda Haudmont.

19. aprila zvečer. Zapadno od Mase precejšnje delovanje artiljerije na višini 304 in pri naših prvič črtah med »Mort Homme« in Cumièresom. Vzhodno od Mase silno obstrelijanje pokrajine pri Douaumont in Vauxu. V Woevri je bil dan miren v odsekih v vzhodno višin ob Masi. Pri Epargesu je sovražnik danes zjutraj nameril tri zaporedne napade na naše pozicije. Vse smo odbili. Tekom zadnjih napadov smo sovražnika, kateremu se je posrečilo en trenotek se ustaliti v naših jarkih na fronti 200 metrov, takoj zoper s protinapadom vrgli ven ter mu prizadejali resne izgube. Z ostale fronte ni poročati o nobenem važnem dogodku.

ANGLEŠKO URADNO POROČILO.

19. aprila. Čez noč je skušal sovražnik naše postojanke v odseku vdrtin in kamnolomov napasti z bombami, mi pa smo ga pregnali. Na ostali fronti artiljerijsko delovanje.

Belgijsko poročilo.

19. aprila. Nekoliko obojestranskega artiljerijskega delovanja ob belgijski fronti, zlasti pri St. Georgesu, Dixmuidu in v bližini brodarske hiše.

Vesti o mirovnih ponudbah.

Berolin, 20. aprila (Kor. urad.) »Nord. allg. Ztg.« piše: Zoper kroži vesti o mirovnih ponudbah naših sovražnikov. Tako se n. pr. trdi, da je storila Rusija korake za pričetek mirovnih pogajanj. Konstatiramo, da na tukajšnjih uradnih mestih ni nič-

veka ni imela njegova domovina kruha.

»Don Quijote« je knjiga, v kateri se satirična sila druži s filozofsko umnostjo in poetično resnicu s humorjem, to je ironično zrcalo španskega nacionalnega duha in v višjem smislu velečastna alegorija, kačoča z izredno izvirnostjo nasprotje med duhom in materijo, med idealom in realnostjo, med poezijo in prozo.

Poleg sv. pisma, je najbrž »Don Quijote« tista knjiga, ki je bila preložena na načer jezikov. Samo angleških prevodov je 23, ki so doživeli 160 izdaj, francoskih prevodov je 23, ki so doživeli nad 50 izdaj. »Don Quijot« je preložen na vse jezike, ki imajo svojo literaturo in je izšel pred davnimi leti tudi v slovenskem prevodu kratek odlomek, a celega dela še nimamo.

V dnevi strašnega bojevanja, v času, ko se zdi, da zna prelita človeška kri zadušiti umstveno in kulturno skupnost narodov, je spomin na velike ume nad vse tolstilen. Ljudje se lahko pobijajo, države se lahko med seboj mesarijo in uničujejo ter pri tem pokopavajo neprečenljive pridobitve. Človeškega genija ne bodo uničili.

sar znanega o takih korakih. Vse te vesti so izmišljene.

O bojih pri Verdunu.

Kakor poroča »Kölnische Ztg.« pravi »Morning Post« v uvodniku: Ob bitki ob Masi je slišati najbolj čudne verzije. Eni pravijo, da Nemci nekaj poskušajo, drugi pravijo, da so Nemci prisiljeni nekaj storiti, zoper drugi trde, da general Petain premeteno vleče sovražnika iz pozicije v pozicijo, da mu more prizadejati čim več izgub. Mi seveda ne moremo o tem soditi, vendar pa ne verjamemo, da bi bil nemški generalni štab tako neumen, da bi butal z glavo v zid. Nasprotno mislimo, da je urejeno, kakor povsod, tako, da en del z vso silo napada, drugi pa se z vso silo brani. Ne da se reči, ali bodo imeli Nemci ali Francozi uspeh, vsekakor pa je boj obupen z obe strani. Sovražnik se bojuje za veliko ceno, za premaganje velike trdnjave, ki krije kot važna točka srce dežele; Francozi, ki to dobro veda, rabijo vse svoje sile za obrambo in se bore za vsako ped zemlje. Samo tam se umaknejo, kjer se morajo umakniti; je boj vztrajnosti, bojni pripravnkov in rezerv. Naši zaveznički so delali čudež v odbijanju Nemcev. Brez dvoma je dosegel sovražnik velik uspeh, ko je prebil tudi na vzhodnem bregu glavno črto. Ko je bil Douaumont zavzet, je bil položaj, obupen, toča s skoro nadčloveškim naporom so Francozi Nemcev zadržali in sedaj imamo pred seboj položaj, ki se še počasi razvija. Vsako prorokovanje je nesmisel, toda zaveznički in priatelji Francoske so si lahko svesti, da se bo zgodilo vse, kar morejo storiti hrbri vojaki. Vsekakor se bije največja bitka svetovne zgodovine.

Francoski ofenzivni načrti.

Glasom ženevskih brzojavk, posiljajo Francozi že kakih 8 dni močna ojačanja in mnogo vojnega materiala v Champagno, iz česar se da sklepati na namen francoske ofenzive v tem odseku.

Trgovska konferenca v Parizu.

Listi poročajo iz Pariza, da se prične medparlamentarna trgovska konferenca zaveznikov dne 27. aprila v Parizu in bo trajala tri dni.

Krisa na Angleškem.

»Daily Telegraph« poroča, da je sedaj nasprotje med odgovornimi mestni vojnega vodstva in vladno ne-premostljivo. Armadno vodstvo smatra ministarsko krizo za neizogibno in v narodnem interesu.

Iz Amsterdama poročajo, da bo padla odločitev, ali ostane kabinet Asquith na krmilu ali ne, v torek.

Poldrug milijon mož premalo.

»Central News« poročajo: Glasom izjave Lloyd Georgesu v kabinetnem svetu je treba angleški vojski v njeni izpolnitve še poldrugega milijona mož.

Nemiri na Portugalskem.

Preko Lugana poročajo, da so bili iz Portugalske izgnani vsi za vojaško službo nesposobni Nemci, oni, ki bi morali služiti vojake pa interirani.

Francoz o trajanju vojne.

Georges Ohnet piše v »Gaulois« dne 10. aprila o vojni: »Treba se je pripraviti na novo zimsko vojno, tako pravijo tudi proroki, industrijalci in trgovci, oni ki prodajajo državi municipio in drugi. Po njih željah se seveda ne bodo ravnali načrti merodajnih mož. Ti vede, ko težko potevo na vsaki francoski duši. Čim večje so heroične žrtve dežele, tem prej upajo, da bodo končali vojno. Oni ne pravijo: Treba se je pripraviti na novo zimsko vojno mareč: Prijeli smo nemško zver za goltanc. Ne izpustimo je, predno je nismo vrgli na tl! To pot lahko računamo na uspeh. Leta 1914 smo zavrnili neprizakovani strašni napad, 1915 smo pripravili zmago, 1916 smo pripravljeni z vsem svojim materialom na zadnji napor, ki nam mora zagotoviti zmago. Mnogo govori za to, da se bitka, ki se pričenja na vseh frontah istočasno, ne bo končala prej, predno ni do konca odločena usoda ene izmed bojujočih se strank. Nevrstne države oznanjajo soglasno poraz Nemcev. Čas do oktobra bo brez dvoma najbolj ljut in najbolj krvavi odsek vojne. Ura največjih žrtv bo našla Francosko pripravljeno. Za svoj mir, za svojo srečo, za svojo slavo se bliža zmagi.

Ameriške vojne dobave.

Iz Rotterdama: Izvoz vojnega materiala iz Zedinjenih držav za časa vojne znaša po natančni statistiki skupaj 3 milijarde in 536 milijonov. Od te vseote odpade na eksplozivne snovi in municio 961 milijonov, na puške in topove 72 milijonov, na boede žice 78 milijonov, na konje 483 in pol milijona in na usnje in čevlje 475 milijonov. Mnogo vojnega materiala gre pod nedolžnim imenom »stroji in potreščine za obrto.«

Vojna z Rusijo.

NAŠE POROČILO Z RUSKE FRONTE.

Dunaj, 21. aprila. (Kor. urad.) Uradno se razglasa:

Rusko bojišče.

Nespremenjeno.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

BOJI PRI GARBUNOVKI IN TAR-NOPOLU.

Berlin, 21. aprila. (Kor. urad.) Wolfifov urad poroča:

Veliki glavni stan:

Vzhodno bojišče.

Pri Garbunovki severozapadno od Dvinske so imeli Rusi pri novem brezuspešnem napadu nekako enega polka velike izgube.

Pri armadi generala grofa Bothmerja je obložila neka nemška letalska flotilja češnjevski naprave pri Tarnopolu izdatno z bombami.

Vrhovno armadno vodstvo.

RUSKO URADNO POROČILO.

18. aprila. Pri Biktenzeju (5 kilometrov zapadno od Ikskila) in v dolnjem odseku naših pozicij pri Jakobštatu artiljerijski boji. Poskušen sovražni napad v obsegu pri pristavi Njeveriči, južno od kraja Krevo, so že naše prednje straže zavrnile. Dne 16. aprila je sovražnik z močnimi četami napadal v smeri na Popov grob, enkrat celo v širini nad 2 vrst. Vse napade smo s težkimi izgubami za sovražnika zavrnili. Po dopolnilnih poročilih smo pri zavzetju »Popovega groba« vplenili dne 13. aprila mnogo pušk, patron, telefonskih potrebščin, min, metal bomb in 4 zaloge bombe.

19. aprila. V okolici Dvinske južno od vasi Garbunovke so izvršili Nemci v noči na 18. april strelski napad na neki naš jarek pri vasi Girovka (1900 m južno od Garbunovke). Nato so naskočili in nam jarek vzeli. S protinapadom pa smo pognali sovražnika nazaj. V pokrajini zapadno od Postavov je naša artiljerija razpršila neko sovražno kolono. V pokrajini severozapadno od Kremjencev in ob gorenju Stripi je sovražnik začkal nekaj min.

Ranjen ruski general.

Iz Berlina poročajo, da je bil ruski zborni poveljnik, general Keller, dne 14. aprila v bližini Novosjelice zadet od granate. Težko ranjenega so prepeljali v Kijev.

Belo morje zaprto.

Iz Christianije poročajo, da je izjavila Anglija, da so vsa pristanišča Belega morja zaprta, ker so prenapolnjena s tovorji za rusko vojsko.

Ob rusku - romunski mej.

Bukareški list »Steagul« poroča iz avtentičnega vira, da grade Rusi v Besarabiji ob romunski meji strelski jarki ob Prutu do Marmonce do Renja. Ruski dezertirji pripravljajo, da so Rusi izpraznili Novosjelico in Bojan ter poslali prebivalstvo v notranjost dežele.

Rusija in Anglija.

Berlin, 20. aprila. (Kor. urad.) Stockholmska brzojava »Lokalanzeiger« poroč

Potopljeni parnik.

Iz listov posnamemo: Potopljen na sta bila angleški parnik »Cairngowan« moštvo rešeno ter angleška barka »Ravenhill« dne 18. aprila.

Nizozemska, Danska in Anglija.

Nizozemski »Vaderland« piše: Angleška zahteva po 30% prostornine ladji spravila Nizozemsko v ponujajočo odvisnost od Anglije ter daje povod za nevarnost, da bo Nemčija izjavila da take ladje niso več neutrane.

Iz Kodanja poročajo, da so do bile danske paroplovne družbe na inicijativu angleške vlade novo okrožnico, ki zoper dalekosežno omrežuje prosto razpolaganje z ladij skim prostorom.

Amerišku noto v Berolini izročena.

Berolin, 21. aprila. (Kor. urad.) Wolfsov urad poroča: Ameriški veleposlanik je izročil noto ameriške vlade v zadevi podmorske vojne smoči ob 8. državnemu tajniku za zunanje zadeve. Nota bo v kratkem objavljena.

Domnevanje o vsebini Wilsonove note.

O novi noti Zedinjenih držav, ki je bila 20. t. m. izročena nemškemu zunanjemu uradu in s katero je nemško - ameriški spor pač gotovo stopil v odločilni štadij, prihajajo sledeča privatna poročila:

»Az Est« javlja preko Rotterdam: Ameriška nota zahteva takojšnji odgovor, vendar pa formalno ne stavlja nobenega določenega roka. V noti pravi ameriška vlada, da se ji zdi slučaj »Sussex« popolnoma jasen in da ne dvomi, da je bil ta parnik od Nemcev brez svarila potopljen.

Londonske »Times« vedo celo povedati, da zahteva Wilsonova sledi: 1. Nemčija mora kaznovati zapovednike vseh onih podmorskih čolnov, ki so brez svarila torpedirali »Sussex« in druge parnike, 2. vsa vsled teh torpediranj povzročena škoda se mora povrniti; 3. Nemčija mora podati garancije, da bo v boodevedla podmorsko vojno drugače. »Times« pristavlja, da je Amerika odločena takoj pretrgati diplomatske stike, ako Nemčija vsem trem zahtevam ne ustreže.

»Zadnja beseda Zedinjenih držav.«

Haag, 21. aprila. (Kor. urad.) Reuter. Iz Washingtona se poroča dne 19. aprila: Danes popoldne ob 1. bo prečital Wilson v skupni seji senata in zbornice reprezentantov nota, ki pomeni zadnjo besedo, katero izpregovore Zedinjene države z Nemčijo v zadevi podmorskih čolnov. Akoravno tendenca te note dosedaj ni znana, se pričakuje, da bo Wilsonovo sporočilo največjega pomena. Smatra se za verjetno, da je nota ultimatum, oziroma da pride do pretrganja diplomatskih odnosa.

Glavni uradniki državnega deparmenta ter odbora senata in reprezentantske zbornice za zunanje zadeve so povabljeni, da se sestanejo danes dopoldne ob 10. s predsednikom v Beli hiši. Objava, da se bo predsednik udeležil seje kongresa, elektrizirala kongres, oficijalne kroge in diplomatski kor. Senat je takoj sprejel zakon o reformi arme, ki določa ustavnoveitev regularne armade in rezerv v skupnem številu 1 milijona mož. Domneva se, da so dospeli odnosa med Nemčijo in Ameriko do izredno kritične točke.

VPRAŠANJE ZEDINJENIH DRŽAV DO NAŠE VLADE.

Reuter poroča iz Washingtona: Veleposlanik Zedinjenih držav na Dunaju, Penfield, je dobil naročilo, da vrpla avstro - ogrsko vlado, ali da izvršil zadnji napad na rusko barko »Imperator« brez poprejnjega svarila.

Zedinjene države se pripravljajo.

»Daily News« piše: Zedinjene države se pričenjajo pripravljati za možnost vojne. Mornariški in vojni minister sta izdala detajljane instrukcije podrejenim poveljništvom.

Glasom poročil iz Washingtona je senat sprejel predlogo o reorganizaciji armade in ustvaritvi stalne rezerve enega milijona mož.

»Köln. Ztg.« poroča iz Amsterdam: Washingtonski senat je sprejel predlogo o pomnožitvi armade za 280.000 mož milice in 261.000 mož prostovoljcev.

Podpisujte IV. vojno posojilo.

obiskal je Avstro - Amerikano, kjer se nahaja goriški bolniki iz bolnišnice usmiljenih bratov v Gorici. Za trideset goriških hiralcev v tržaški hiralnici je dosegel, da so jih poslali v hiralnico v Wurmburgu na Stajerskem, kjer je preskrbelo prostore graško namestništvo. V Gorici je poseti delželnim glavar prostore delželnih uradov, delujoče lokalne oblasti, odbor za begunce in žensko bolnišnico. V Ajdovščini je poseti glavar delželnim kmetijski urad, ki razvija živahno delovanje in do katerega se pridno obračajo občine in privatniki v svojih potrebah. Kmetijskemu uradu je poverjeno tudi razdeljevanje modre galice in žvepla med vinogradnike. — »L' Eco del Litorale«, ki poroča o tem glavarjevem obisku, ne ve nič povedati, da bi bil glavar rekel, da se vrne delželnemu odboru z Dunaja na Goriško.

V Gorici je sedaj prebivalstva še okoli 5000, ki s čudovitim mirom vztraja in hladnokrvno prenaša obstrelijanje mesta, ki se vrši sedaj na južnem, sedaj na severnem delu, sedaj v središču mesta.

Iz Kotora poročajo, da od 6. aprila tam ni bilo nobenega slučaja kolere več in odrejeno je v zdravstvenem oziru vse potrebno, tako, da ni pričakovati novih slučajev kolere. Od bolnih civilnih oseb so umrle štiri.

Iz ruskega vjetništva se je oglašil Josip Sedmak ob Sv. Križa pri Trstu. Po trinajstih mesecih je izvedela Sedmakova družina, kje se nahaja, namreč v Jekaterinburgu v guberniji Perm na azijski strani uralškega gorovja.

Med vjetniki so izkazani v seznamu izgub št. 391: Peter Nemec, rojen 1886. leta, se nahaja v Nikolajevsku, guber. Samara; Ivan Pavlin, rojen 1. 1879., v Pensiji; Josip Pečenko, rojen 1. 1891, v Orenburgu; Salvijn Perko iz Ločnika, rojen leta 1893., v Salagiču; Anton Božič, iz Kojškega, rojen leta 1881., v Torčoku; Anton Štiligoj, rojen 1. 1889., v Astrahanu; Dimitrij Šinigoj, rojen 1. 1892., v Čistopolju; Stefan Širok, rojen 1888., v vasi Mielnični, gubernija Akmolinsk; vsi ti so iz goriškega okrajnega glavarstva, nahajajo se v ruskem vjetništvu. Pahor Andrej iz Tržiča, 1894., je v Volsku; Virgil Rusič iz Tržiča, 1890., v Orenburgu; Josip Rutar od Sv. Lucije, 1893., v Vladimiru; Josip Rutar iz Tolmin, 1886., v Orlovu; Matej Rutar iz Tolmina, 1885., v Stanovskiji; Anton Štiligoj iz gradičanskega glavarstva, 1887., v Čistopolju. Vsi v russkem vjetništvu.

Za mrtvega je izkazan v seznamu izgub št. 391 Fran Pahor iz Sežane, rojen leta 1893., saper. Umrl je v russkem vjetništvu v Ribinsku.

Velikonočni ponedeljek se bo nabiralo po vseh cerkvah na Kranjskem za goriške begunce. Komur ne dopušča čas, darovati kaj v cerkvi, naj pošlje svoj dar posredovalnici za goriške begunce v Ljubljani.

Oljčna nedelja na Dunaju v krišti beguncem z juga se ni obnesla tako, kakor je bilo pričakovati, ker je bilo skrajno neugodno vreme, močan veter, dež in sneg. Zato se pa najbrže prirede še enkrat nabiranje za begunce z juga.

V Lipnici v furlanskem begunškem taborišču so otvorili te dni bolnišnico št. 15, katera je namenjena za sprejem jetičnih bolnikov.

Umrli je v Trstu gospod Justin Arhar, učitelj na c. kr. pripravnici za srednje šole. Pokopali so ga danes dopoldne. Pokojnik je bil vrl narodni delavec in za slovenstvo v Trstu velezaslužen mož. Bil je tudi ustanovnik in odbornik tržaške »Trgovsko - obrtna zadruga«. Preostalom naše sožalje!

Prebivalstvo v Trstu in sovražni letalci. Vsled bomb sovražnih letalcev je bilo nekaj oseb; ki so se nahajale na ulicah, ranjenih, oziroma ubitih. Namestništvo predsedstvo poziva prebivalstvo, naj ob prihodu sovražnih letalcev zapusti ulice in trge ter se umakne v hiše, da se varuje pred letalci in pred obrambnimi topovi. Pozivom javnih organov ob takih prilikah se mora prebivalstvo brez pogojno pokoriti.

Naši slovenski begunci se v barakah ne počutijo dobro. To se je poudarjalo že s prvega početka. Sedaj so se razmere po taboriščih nekako uredile, veliki aparati so prišeli v pravi tir. Kmetovalci, delavci, pa silijo vseeno ven. Čisto umevno — navajeni so dela na prostem, kako naj se potem počutijo dobro nekako zaprti po taboriščih. Ker pa so sedaj razmere tam urejene, je čas, začeti se baviti z vprašanjem, kako ugoditi mnogoterim željam, da bi se begunci pustilo ven, na kmetije in v razno drugo delo. Saj primanjkuje v kmetijstvu po vseh deželah delavnih moči, zato bi bilo prav, da bi se jih dobivalo iz begunških taborišč. To vprašanje naj proučavajo razni odbori za posredovalnice za begunce in

mislimo, da s pomočjo poklicnih faktorjev ne bo težko rešiti, je ugodno da begunce in v korist države.

Kdo kaj ve? Infanterist 58. peš. polka Lavrič Pušnar iz Koščka pri Gorici, se je zadnjih oglasil meseca avgusta lanskega leta s severnega bojišča. Od tedaj ni nobene vesti več o njem. Če kdo kaj ve o njem, naj bo tako prijazen in naj to sporoči njegovi sestri Katarini Pušnar na Bledu (Gorenjsko).

Svojo ženo isče Mihail Cenčič, k. k. Landst. Eisenbahnsicherungskompanie, Penk na Koroškem. Doma je iz občine Sedlo na Kobariškem. Od izbruhu vojne z Italijo ne ve nič za svojo ženo in otroke. Ako kdo kaj ve, naj sporoči na gorenji naslov.

Svojega brata isče Alojzija Peršolia, Vipolže št. 77, pošta Medana. Brat Fran se nahaja v Stockerau. (Po poročilu preko Svice, sta Vipolže in Medana, kakor znano, okupirana od Italijanov.)

Vendramin Leopoldina iz Šmartna se nahaja v Vidmu, Viale, Venezia. To naznana svojemu možu, ki je četovodil 155. črnovojniškega batalliona.

Opatija, ta krasni zdraviliški kraj ob Adriji, seveda tudi tripi vsled vojnih razmer. Vendar pa je odprtela vrsta hotelov in gostiln in en sanatorij. V najznamenitejših hotelih so nastanjeni oficirji in vojaki, potrebeni zdravljenja ob morju. Parobrodnji promet med Opatijo in Reko je vedno živahen.

V Pulju je umrl c. in kr. strojniki Josip Dokupil, star 27 let.

Četrto vojno posojilo.

Kdor bo porabil čas velikonočnih praznikov za razmišljavanje, ta bo spoznal, da koristi sebi in celokupnosti lahkoprav izdatno, čim več podpiše vojnega posojila.

Vojna traja že skoraj dve leti. Naša armada je dosegljela velike zmage. Zavojevana je Poljska, zavojevana je Srbija, zavojevana je Črna gora in polovica Albanije. To so velikanski uspehi, tako veliki, da jih more doseči samo najmenitejša armada z najmenitejšimi generali. Vojne sicer še ni konec in bo treba do konca še nekaj bojevanja, a da bo zmaga popolna, o tem ni nobenega dvoma več. Treba je le še nadaljevati toliko, da bodo morali sovražniki pasti na kolena in prositi za mir.

Za izvojevanje miru je treba seveda orožja, živil, oblike za vojake. Čim bolj bo armada preskrbljena z vsem potrebnim, toliko hitreje izvojuje končno zmago in nam prinese začlenjeni mir.

A tudi sam sebi koristi, kdor podpiše vojno posojilo. Denarja je toliko, da ljudje ne vedo kam z njim. Vojno posojilo zagotavlja vsakemu znatno višje obrestovanje, kakor bi je mogel dobiti v kaki banki ali v kaki hranilnici. Kdo naj torej ne porabi ugodne prilike, da naloži denar v vojnem posojilu.

Končno pa mora vsakdo uvaževati tudi to, da bi bilo uničeno ne samo naše ljubljeno cesarstvo, če bi vsled nezadostnih sredstev armada ne mogla kronati svojih zmag z la vorikami sijajnega miru, ampak da bi bil uničen tudi vsak posameznik, zakaj v takem slučaju bi propadlo vse naše gospodarstvo in premoženja bi šla v nič.

Zase in za celokupnost. V tem znamenju pozivljamo občinstvo, naj tudi pri 4. vojnem posojilu posvedoči svojo uvidenost in svoje patriotsko čustvovanje ter naj z marljivim in izdatnim podpisovanjem vojnega posojila omogoči naši junaka armadi, dopolniti svoje težko, a zmanjeno nalogi, in nam izvojevati odločilno zmago in z njim mir.

Razne politične vesti.

= Novi galiciski cesarski namestnik. Cesar je imenoval za cesarskega namestnika v Galiciji dosedajnega vojaškega generalnega gubernatorja v okupirani ruski Poljski, gm. Ericha barona Dillerja.

Vesti iz primorskih dežel.

Odlikovan je s srebrnim zaslužnim križcem s krono na traku hrabrostne svetinje krmilar Fran Bajec z ladjo »Cesar Fran Josip I.«

Goriški deželni glavar dr. Poldatti je bil pretekl teden v Trstu in Gorici. V Trstu se je udeležil poverjanja deželne pomožne komisije,

Dneščemu dne 20. junija 1915 sovražna krogla v prsa in smrtno ranjen je prišel v vojno vjetništvo. — In po preteklih desetih mesecih pričakovanja in obupne negotovosti prišlo je žalostno poročilo, da je umrl dne 20. junija v vojaški bolnici v Kijevu. 1. julija je bil povisan v stotnika, a tega odlikovanja ni več doživel. — Pojogni nadporočnik Moll je četrti častnik Novomeščan, ki je padel na bojišču. Predno je bil nameščen v vojno ministru, je služboval pri štajerskem domačem pešpolku v Pušči. Vsled svojega plemenitega značaja in blagega, mehkega srca je bil tako priljubljen pri podrejenih mu vojakih, da so mu pri odhodu iz Pušči priredili podoknico in se je pri tej prilikai porosil s marsikatero oko krepkega slovenskega vojaka. Vzlic vojaški suknji je ostal vedno zvest sin svojega naroda. Zapušča mlado vdomo in dvoje nedolžnih otrok, žalujejo pa za njim vsi, ki so ga poznali.

— **Janko Volk †.** Praporščak Riko Jug je postal sestri 19. marca t. m. padlega Janka Volkova tole pismo, ki opisuje zadnje trenutke padlega junaka in spominja nas vse vrloga brata, ki nas je zapustil.

Med pošto Vašega g. brata sem našel Vaš naslov. Dolžnega se čutim sporočiti Vam in cenjenim stariščem prežalostno vest, da je včeraj zvečer (19. marca 1916) med pol 8. in 8. — na Jožefovo — umrl Janko. Bila sva oba pri isti stotnji. Tekom dneva je dobil povelje, da mora iti zvečer na neko patruljo. Odšel je prav dobre volje, da bi izvršil dobljeni nalog. Usoda mu ni bila naklonjena. Padel je, zadet od krogla iz puške italijanskega častnika. Zadet v glavo, sprejel pod desnim očesom skozi možgane in skozi zaglavje, se je zgrudil in bil na mestu mrtev; brez bolečin je izdihnil svojo blago dušo! Mož, ki sta ga spremjal, sta ga na mestu maščevala, — mrtev je tudi oni italijanski častnik! Kljub vsem težavam in nevarnostim sta dobra, vrla fanta prinesla mrtvoga Janka izpred sovražne črte nazaj k nam. Priredili smo mu razmeram primeren in kolikor mogoče dostopen mrtvaški oder in ga danes (20. marca) ob 6. zvečer pokopali z vsemi častmi! Ljubili smo ga, moštvo, kakor častniki, vsi brez izjeme, in za vedno nam bo veseli, dobrovoljni Janko postal v najlepšem spominu — dokler mu ne sledimo tudi mi! Padel je v boju proti najnemravnnejšemu izdajalcu, Lahu. — Bil je junak. — Slava mu!

— **IV. avstrijsko vojno posojilo.** Pri Ljubljani kreditni banki v Ljubljani kot oficijelnem subskripcionskem mestu za IV. vojno posojilo je bilo da sedaj od 49 strank podpisanega 1.953.800 K IV. avstr. vojnega posojila (in sicer: 726.800 K 5¹/₂% amort. drž. posojila in 1.227.000 K 5¹/₂% drž. zakladnic). Med drugimi so podpisali: Robert Kollmann, c. kr. dvorni založnik, tu 50.000 K; Franc Crobat, trgovec v Kranju 5000 K; Posojilnica v Cerknici 10.000 K; Mestna hranilnica v Radovljici 150.000 K; Anton Hafner, trgovec v Železnikih 1000 K; Posojilnica v Ribnici 100.000 K; Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani za lastni račun 1.000.000 K; Ladislav Pečánska, nadravnatelj Ljubljanske kreditne banke v Ljubljani 3500 K; Franc Mikolič, trgovec v Sodražici 5000 K; Ivan Samec, veletržec v Ljubljani 10.000 K; Narodna tiskarna v Ljubljani 2000 K; dr. Ivan Tavčar, župan ljubljanski 5000 K; Hranilnica in posojilnica v Železnikih 2000 K. — Ljubljanska kreditna banka sprejema nadaljnje prijave pri centrali v Ljubljani in svojih podružnicah v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici (t. ē. Ljubljana) in Celju in daje rade volje ustmena in pismena pojasnila.

— **Znamenit podpis vojnega posojila.** Na četrti avstro-ogrsko vojno posojilo podpisala je c. kr. priv. občna zavarovalnica Assicurazioni Generali v Trstu nadaljnih petnajst milijonov kron, tako da znaša skupna svota vseh štirih vojnih posojil te družbe 46.500.000 K. Od te svote odpade na avstrijsko vojno posojilo 30.000.000 K ter na ogrsko 16.500.000 K.

— **Ljudska posojilnica** se udeleži pri četrtem vojnem posojilu z istim zneskom, kakor pri tretjem, namesto 500.000 K, razdeljenih na obe vrsti posojila.

— **† Nadporočnik Leopold Moll.** Vrsta za vrsto gre, ki se ne vrnejo več. Nehote se ti zdi, da si je usoda izbrala najboljše in najplemenitejše, da jih odtrga od steba življenja, liki slana, ki pomori najlepše cvetlice. — Mlad, idealen častnik, prideljen je bil v službovanje v vojnom ministrstvu, kjer se mu je obetaala najlepša karjerja. Pa pozvan je bil tudi on, da se udeleži s svojim polkom krvave svatve na bojnem polju. Komaj je bil en mesec na bojišču, zadela ga je ob

velikonočne praznike: Albin Cunder iz Ljubljane, Julij Wošnjig iz Radovljice, Jakob Zaletel iz St. Vida nad Ljubljano in Fric Guček iz Kozjega. Nj. V. Ladja »Mars«, Mornariška vojna pošta Pulj.

— **Darila,** katera so darovali v roke gosp. garnizijskega šefzdravnika višestab. zdravnika dr. Ceduligerja slediči: Gospod Končina posestnik in trgovec v Gorenjavi pri Zatičini znesek 100 K in sicer 40 kron za Rdeči križ, 20 K za okrepčevalno postajo, 20 K za v vojni oslepe, 20 K za vdove in sirote padlih junakov 3. kora. — Gospa grofica Chorinsky je izročila večje število cigaret za ranjene in bolne vojake. Istotako je izročil kavarnar »Evropski« Tonejc zopet veliko število cigaret za bolne in ranjene. — Vsem darovalcem v imenu bolnikov srčna hvala!

— **Deželna gospodarsko-pomožna pisarna za vpoklicane vojниke v Ljubljani** (sodna palača), daje brezplačno pravno pomoč in zastopstvo v zasebnopravnih zadevah vpoklicancev in njih svojcev.

— **Osebna vest.** V seznam kazenskih zagovornikov v okrožju c. kr. nadodskača v Gradcu je bil vpisan odvetniški kandidat dr. Oton Fettich - Frankheim.

— **Glasbena Matica** namenava prirediti v soboto 6. in 7. maja t. l. dva velika dobrodelna koncerta v spomin petindvajsetletnega obstanka svojega p. e. v. s. k. e. z. b. o. r. a. S tem hoče pospeševati še dalje tudi patriotske namene za vojno oskrbo, za katero je prispeval od začetka volne sem že 7555 K 67 v.

— **Poletni čas v Avstriji.** V današnjih izdajih državnega zakonika izide naredba celokupnega ministrstva, ki uvaja za Avstrijo od 1. maja do 30. septembra 1916 takozvani poletni čas. 1. maj se torej prične 30. aprila ob 11. zvečer ter je takrat postaviti vse ure na 12.

— **Pozor!** Trgovci in obrtniki se opozarjajo, da je do torka, dne 25. aprila rok dolžnosti naznanila za usnje, kože, kožice in strojila. Naznanih je podatki po stanju prejšnjega tretjega dne.

— **Umrila je** v deželni bolnišnici v Ljubljani po dajšnjem bolehanju gospica Mira Medic, c. kr. poštarica v Beli peči na Gorenjskem. Pogreb bo jutri ob 2. — Počivaj v miru!

— **Knjižnica »Gospodarskega in izobraževalnega društva za dvorski okraj«.** Pred igriščem št. 1, posluje danes, v soboto, od pol 6. do 8. zvečer in na velikonočni ponedeljek od pol 10. do 12. dopoldne; jutri, na velikonočno nedeljo je knjižnica zatvorenja.

— **Stedite z živili,** to je geslo, ki je zdaj slišimo vsak dan, kajti sila je res velika in draginja jako huda. Stediti se da tudi pri kavi. Ta je postala tako draga, da si jo pravzaprav lahko samo še privočijo vojni lifierante, navjalci cen in oderuhi z živili. Na srečo pa se da pri kavi lahko stediti, saj imamo slovečne domače nadomestilo, to je pri vseh narodnih gospodinjih priljubljeno **kolinsko kavino prime.**

— **Otroka je rešil iz vode,** dveletnega sinčka posestnice Marije Vintantove, orožniški stražmojster L. Pišek na Studencu. Brez Piškove pomoči bi bil otrok utonil.

— **Tativne.** Posestniku Franu Kogovšku v Zaplani je bila iz sobe ukrazena denarnica z 800 kronami. Sumljiv tativne je neki Anton Čuk iz Idrskega loga. — Na St. Petrski cesti v Ljubljani so aretrirali neko 18letno deklo, ker je okradla svojo gospodinjo, vzela je žepno uro in nekaj blaga. — V nekem tukajšnjem ateljeju zaposlena deklica je odnesla 300 kron in si nakupila raznih stvari. — Neka Marija Vošnik je odnesla svoji gospodinji oblike in perila za 120 krom in nekemu gospodu 80 K, potem je izginila.

— **Olični dan v Mariboru** je nesel 4927 K 77 v. na Račjem 110 K, v Slovenski Bistrici 377 K, v Radgoni 421 krom 70 v.

— **Dražba posestva na Dobravi pri Bledu.** Dne 28. aprila t. l. ob 10. uri dopoldan se vrši pred okrajnim sodiščem v Radovljici v sodnem poslopju dražba posestva vl. št. 153 k. o. Dobrava: posestvo, ki je bilo preje last g. B. Kamenška, obstoji iz lepe, velike enočadstropne hiše, dvorišča, vrtja, verande in gospodarskega poslopja ter leži koncem Vintgarja tik nad vodopadom Radovne sredi vasi Blejska Dobrava s krasnim razgledom na Karavanke. V hiši je bila dobro idoča gostilna, v prvem nadstropju za letoviščnike opremljene sobe; vsa oprava se še nahaja na posestvu in je sodno cenjena na 3212 K 45 v. posestvo samo pa 27.407 K 45 vin., vse skupaj 30.619 K 90 v. — Najmanjši ponudek znaša 15.310 K. Pojasnila daje tajništvo Mestne hranilnice ljubljanske.

— **Zrebanje razredne loterije** (V. razred, 10. dan.) 100.000 krov dobi št. 59.467; 20.000 K dobi št. 41.804; 10.000 krov dobi št. 63.753. Po 2000 krov dobi št. 5115, 13.084, 18.305, 36.608, 40.055, 48.740, 63.630, 64.633, 66.193, 72.129, 77.601, 87.476, 87.747, 96.153, 97.901, 100.807. Po 1000 krov dobi št. 3726, 8323, 9464, 10.836, 16.983, 20.167, 21.030, 21.905, 24.685, 28.424, 30.333, 32.164, 34.420, 35.783, 39.765, 42.360, 45.937, 53.919, 54.004, 55.023, 57.029, 57.383, 65.769, 68.238, 70.832, 71.882, 74.302, 74.698, 80.565, 83.413, 84.165, 86.720, 88.514, 89.058, 89.592, 91.503, 92.193, 92.465, 92.752, 94.753, 96.655, 97.418, 100.941, 105.057, 105.844, 107.482 in 109.620.

— **V vojaško službovanje** zopet vpoklicana družabnika tvrdke Čiuha & Jesih, »Pod Trančo« vzljudno javljata p. n. občinstvu, da ostane trgovina začasno zaprta ter se priporočata, da njima ohranijo p. n. odjemalci svojo naklonjenost do zopetne otvoritve.

Književnost.

— **Fran Marolt, Slovenske vojaške narodne pesmi.** Izdal in založil Fran Marolt, učitelj v Ljubljani. Lična knjižica nam poda na 71 straneh vojaške pesmice, 35 narodnih in 7 umetnih kot dodatek. To so moški zbori, da je kar veselje. Vpeljuje se krasna zbirka s koračnico »Slovenski fantje, smo z Loža doma«, nato se vrste stare znanke od štirih soldatov, ki pridejo po fantiču, od pobica, starega šele osemnajst let, »oblaki rdeči so«, kaj si je zmislu naš cesar, naš kralj itd. Sodelovali so pri prireditvi znanimeti glasbeniki. Tako je harmonizacija pridobila nekaj posebnega. Osobito simpatična je samostojna ureditev obeh basov, ki imajo često popolnoma samostojne arije: primerjaj: »Regiment po cesti gre«, »Tam za laškim gričem«, »Barka zaplavala« itd. Zunanjha oblika je brez napake, za delo, ki je delano na roko (avtogram), naravnost znamenita. Edino na 12. strani je na kamnu ostal v 3. taktu prvega basa f, kar si pa mora vsak, kdor le malo note pozna, takoj sam dopolniti. Na zadnjih 20 straneh so znani krasni moški zbori: Volaričev »Za dom med bojni grom«, »Zbogom dom, predragi brate«. Izbrani smo junaki mi» Ipavčev »Kaj bliska se v jasnom«, Nedvedov »Na strazi«, »Naprej!« in Cesarska pesem. Krasna zbirka bo dobro došla vsem pevskim društvom, šolam, osobito pa bo razveselila vse vojake, ki potrebujejo razvedrila in tolazila, v fronti, v bojniščih itd. Veliko je zanimanje za lepo doneče naše pesmi v vojaških krogih. Priporočamo knjižico, ki tudi stane samo 1 K 50 vin. vezana, v plavato vezana 1 K 80 vin., da jo širite na čast naši prekrasni narodni pesmici in našemu narodu. Dobi se pri izdajatelju in v knjigarnah. Dr. K.

— **Carniola.** 1. zvezek VII. letnika »Carniole« ima tole vsebino: Viktor Stesk, Cerkev sv. Primozja nad Kamnikom. Bergdirektion Idria, Die dritte Okkupation Idrias durch die Franzosen im Jahre 1809. (Fortsetzung). Dr. Janko Ponebšek, Naše ujede, (nadaljevanje). Prof. Alphons Paulin, Über einige für Krain neue oder seltene Pflanzen und die Formationen ihrer Standorte. II. Teil. Slovstvo. Prof. dr. Mathias Murko, Bericht über phonographische Aufnahmen epischer Volkslieder im mittleren Bosnien und in der Herzegowina im Sommer 1913. (Dr. J. D.) — Dr. Josip Gruden, Slovenski župani v preteklosti. (Mantuani). — Dr. Josip Gruden, Zgodovina slovenskega naroda 5. zvezek. Celovec, Družba sv. Mohorja, 1915. (I. Vesnjak). — Mein Österreich, mein Heimatland. (Mantuani). — Cepuder dr. Karol Zgodovina c. in kr. pešpolka št. 17. (Dr. J. G.) — Dörr dr. J. N. Über die Fernwirkung der Explosion auf dem Steinfelde bei Wiener Neustadt (1912, Juni 7). (F. S.). — Waagen dr. L. Karsthydrographische Mitteilungen aus Unterkrain. (F. S.). Zapiski I. Šašelj, Doneski k zgodovini zvonarjev in zvonov na Kranjskem. — Prof. Stranetzky Kajetan, Jane in požiralniku okrog Žirov. — Albin Seliškar, Modropikasti slepič (anguis fragilis L. var. incerta Kry.). Društveni vestnik. Društveni odbor za leto 1916. — Občni zbor Muzejskega društva za Kranjsko. — Novi udje. — Umrli udje. — Slike: Umetniška priloga: Notranjščina cerkve sv. Primoža po orig. Fr. Kurza pl. Goldensteina. Cerkev sv. Primozja nad Kamnikom: Tloris, žunanjsčina, ciborijski oltar, romansko okno, tabla iz l. 1637, kameniti gotički kip M. B., prižnica, 5 fot. snimkov s stenskimi freskami. — Tloris cerkve sv. Petra. Naše ujede: Mala uharica. — Močvirna uharica. — Veliki skovik.

Razne stvari.

— **Morlec svoje matere.** V Hrvastovu na Češkem je posestnik Anton Bauer umoril svojo lastno mater, Morilca so izročili sodišču.

— **Umrl je** nagle smrti ravnatelj gimnazije v Oseku, Ojuro Zagoda, in sicer v Zagrebu. Zvečer je še sedel s prijatelji v restavraciji, a ko je prišel v svojo sobo v hotelu, ga je zadel kap in je na mestu umrl.

— **V spomin na barona Turkovića,** pred kratkim umrela hrvatskega rodoljuba, so njegovi sinovi davalni »Jugoslovenski akademiji« v Zagrebu 20.000 K. »Hrvatski Matice« pa 10.000 krov.

— **Iz skrb v smrt.** Redar Peter Grdjan v Zagrebu se je, prišel iz službe domov, pričo svoje žene ustrelil. Vzrok samomoru so denarne težave, v katere je bil mož zasel, ker si je bil začel zlidati hišico.

— **Poštni rop v Milanu.** Železniški uradnik Inglesi, ki je bil v Milanu iz poštnega voza ukral 343.000 lir, ni prišel dle, kakor čez svicarsko mejo. Tam so ga v vasi Gondola prijeli, a dobil so pri njem le 400 lir.

— **Priča celega skladniča živil je lakote umrla.** V Kral. Vynohradih (Praga) so našli 30 let staro Zdenko Sosno mrtvo v njenem stanovanju. To stanovanje je bilo natlačeno polno živil, Zdenka Sosna pa je umrla vsled lakote. Sosedje so povedali, da je Zdenka Sosna živila že več let, zato je zbirala živila, a se jih ni dobitna. Zdravnik pravijo, da je to slučaj vojne psychose.

ov. Najbrž imajo peklenki strah z nasilnim postopanjem proti Macdonaldu provzročiti velike sitnosti. Zato naj še toliko poskušajo njega in tako zaslužno neodvisno delavsko tranko onemogočiti, vendar niso v stanu omejiti njih naraščajočega pliva. Ramsay Macdonald, Snowden, Trevelyan, John Buns in stari lord Morley predstavljajo vest Anglejije. Naravno je, da je vsako oglašenje te vesti neprijetno mogočnikom, ki bi radi vse pokrili z meglo. Macdonald in njegovi tovariši so že prestali najnevarnejši čas in je gotovo, da bodo v zadnjih mesecih vojne pri mirovnih pogajanjih igrali važno vlogo. Vzlici vladajoči nespametnosti in lažnjivosti bodo končno prodri, ne ker so idealisti, nego realni politiki.

Dva italijansko - avstrijska vseučiliška profesorja sta šla, kakor poročajo listi, čez mejo in sta postala veleizdajalca. To sta bivša profesorja na italijanski pravni fakulteti vseučilišča v Inomostu, Lorenzoni in Galante. Oba sta še podvržena vojaški dolžnosti, pa nista prišla na preglevanje. Lorenzoni je celo poročnik v italijanski armadi.

Anglež in militarizem. Zadnje dni je bilo mnogo čitati o nasprotijih, ki so v angleškem ministrstvu nastala zaradi rekrutnega vprašanja. Ministrski predsednik Asquith je šele zadnji teden rekel, da je razbitje pruskega militarizma cilj angleške vojske - a v istem trenotku vidimo, kako postaja na Angleškem samem čedalje močnejša struja, ki hoče ustvariti angleški militarizem. »Vojške kaste« pač nimajo na Angleškem, imajo pa vojno stranko v kontinentalnem smislu. Glava te stranke je lord Kitchener. Ta menda neče zamuditi sedanje prilike, da si zagotovi nemirnost, da hoče izpraznititi čašo vojne slave do zadnje kaplje. Jeseni 1. 1914. je lord Kitchener govoril, da bo trajala vojna tri leta. Skoro bo dve leti, kar se je začela in Kitchener zahteva vedno in vedno novih rekrutov. Očividno je, da hoče Kitchener počasi spraviti na noge veliko armado in jo poslati v boj šele potem, ko bodo zaveznički Angleški že izčrpani. Tukrat se zdi, da hoče nastopiti z veliko, svežo armado in poskusiti zase in za Angleško, da izvojuje venec zmagovalca.

Pri bolečinah v želodcu in tiščaju, posebno po jedi, pri pomanjkanju teka, zagotovi uporaba Franc-Jožefove grenčice, brez vsake napornosti, lahno izpraznenje telesa in urejeno prehavo. Generalnoštabni zdravnik, tajni svetnik pl. Nussbaum, sioviti učitelj na monakovski univerzi, razlagava v nekem poročilu, da Franc - Jožefova grenčica hitro učinkuje brez bolečin in često že pri jeku majhnih množinah. (5)

Boj za vrh Col di Lana.

(V vojnem ministrstvu odobreno.)

Precej živahnih boji, ki se vrše v zadnjem času na raznih mestih italijanske fronte in v katerih napadajo Italijani, dopuščajo domnevanje, da hočejo svojim zaveznikom, ki so zahitevali na pariški konferenci, da se odpošljijo italijanske čete na francosko fronto, pomagati s svojo sveže pričetno ofenzivo proti avstro - ogrskim četam. Švicarski listi so poročali že pred časom o velikem premikanju čet v severni Italiji in o dohodu številnih francoskih letalcev. Boji Italijanov v Lederski dolini, v Judikariji, pri Rivi, v Suganskem dolini, ob soški fronti pri Tolminu in Gorici so se skončevali končno z neuspehom in s težkimi izgubami za Italijane, akoprav se je mogel sovražnik za trenotek na več točkah vstaliti.

Z veliko vehemenco je bil izvršen z artiljerijskim obstreljevanjem do bohnočega ognja pričeti napad Italijanov na vrh Col di Lana pri Buchensteinu, za kateri se vrši vročje boreњe že mesece in mesece. Po mnogih razstrelitvah se je posrečilo Italijanom, da so zavzeli popolnoma razrušeno pozicijo na zapadnem vrhu nad Buchensteinom dvigajoče se gore. Okoli tega vrha divja bitka z grožljivo ljutostjo dalje in vročje boreњe naših hrabrih vojakov hoče pahniti sovražnik z zapadnega vrha Col di Lana. Priznati se mora, da se trudijo Italijani z velikim junaštvom in žilavo vztrajnostjo, da bi obdržali za vsako ceno s tolkimi potoki krvi kupljeno pobočje. Njihovi naporji in njihova vporaba moč pa vendar ne vzdržijo končno navala naših čet in tako moramo pričakovati izid tega boja jednakom mirno, kakor pri prejšnjih, ki so potekli vedno zmagovalito za nas in so pomnožili poraze Italijanov.

Ne glede na boreњe na Col di Lana ni bilo 19. t. m. ne na soški fronti ne na koroški in tirolski mejni nikakve pomembnejšega notitja.

Italijani koncentrirajo, kakor se vidi, svojo glavno moč na Col di Lana, z upanjem, da dosežejo s tega visokega gorovja, kar se jim doslej ni posrečilo kljub žrtvovanju mnogih stotisoč mož, to je da vderejo v notranjost naše dežele, upanje, katerega izpolnitve ne pripusti nikdar neprimerni pogum naših obmejnih braniteljev. — L. v. B.

IZ VOJŠKEGA razmotrivanja k poročilu generalnega štaba 20. aprila: Včeraj se je posrečilo Italijanom polastišča se vrha Col di Lana, višine na severozapadni fronti, za katero so se bili najbolj vroči boji. Boj za to točko se je gibal že mesece sem in tja in umevno samo po sebi ni dosegno, da ostane včerajšnji rezultat trajen.

Najnovejša poročila.

Dohod ruskih čet v Marseille.

Pariz, 21. aprila. (Kor. urad.) Generalisimus Joffre je pozdravil Rusce v dnevnem povelju, ki se hočejo boriti na strani francoske, in ruske zastave, na katerih bodo kmanu zapisana slavnata imena skupne zmag.

Marseille, 21. aprila. (Kor. urad.) Agence Havas poroča: Sem došle čete so eliti vojaki. Odšli so v tabor v Mirabeau pri Marseille in odidejo jutri v tabor v Mailly. Generala Coquet in Lehvinski sta izmenjala srčne nagovore.

»Nieuwe Rotterdamsche Courant« poroča iz Pariza: Dohod ruskih vojakov je bil sprejet z velikim zadovoljstvom. V tem se vidi jasen dokaz za resnično skupno delo veznikov.

Berolin 21. aprila. (Kor. urad.) Listi spremljajo poročilo o dohodu ruskih čet v Marseille z opazko, da gre, kakor se vidi, za žalostno komedijo. Resno podporo bi se bilo govorilo držalo tajno. Ali za resno podporo Franciji. Rusi sploh niso sposobni. Da v Parizu pozdravljajo tudi navidezno podporo s takim navdušenjem, dokazuje samo, kako slabost stoji stvari.

- Von der Goltz paša †.

Berolin 21. aprila. (Kor. urad.) Wolfsov urad poroča: Generalfeldmaršal baron von der Goltz je po desetdnevni bolezni dne 19. aprila v glavnem stanu svoje turške armade umrl za pegastim legarem.

Priporočamo našim
:: gospodinjam ::

KOLINSKO CIKORIJO

iz edine slovenske
tovarne v Ljubljani

Tovarna Čevljev Tržič, Gorenjsko
PETER KOZINA & C°

Breg. LJUBLJANA nasproti
Sv. Jakoba Mostu.

PRODAJA NA
DEBELO IN DROBNO

ZAHTEVAJTE
CENIKE!

Prekupcem
priporoča se
izbira in nakup
na zalogi

paper

Moderne oblike!
Solidni izdelki!

Ivan Gričar
→ Šelenburgova ulica štev. 5. ←
Zaloga izgotovljenih oblek
za
:: gospode in dečke. ::

Priznano najbolje
PFAFF brzošivalne stroje
v navadnih in najfinješih opremah
z 10letno pismeno garancijo
kakor tudi najbolj priljubljena
Puch vozna kolesa
priporoča tvrdka
IGN. VTOK,
špecialna trgovina šivalnih strojev in koles ter vseh posameznih delov ltd.
Ljubljana, Sodna ulica št. 7, Ljubljana.
Sprejemem zastopnika ali zastopnico.

Vojne ure. Največja
tovarniška zaloga
ur, zlatnine, srebrnine in brillantov ter lepa darila
za vsako priliko
po najnižjih sedanjih cenah.
Vljudno vabi za obilni obisk
F. ČUDEN,
Prešernova ulica št. 1.
Naročite novi patriotični
list s koledarjem 1916 tudi
po pošti gratis.

St. 1166. Srebrni prstan "Svetovna vojna" lepo emajliran E 2-30. Velika izbera brillantov po nizkih cenah.

Kupujem in prodajam ali v komisijen vzamem samo

starinske stvari

in tudi

staro zebovje.

Albert Derganc, hrivec in starinar,
Franciškanska ulica št. 10, Ljubljana.

Solidno blago! — Nejnižje cene! —

M. Schubert

preje Bilina & Kasch,
Ljubljana, Zidovska ul. 5.
priporoča veliko zaloga tkanin in
glace - rokavice, modno blago za
gospode in dame, raznovrstne fine
parfume, ročna dela in material,
kirurgične predmete.

Moderna predstiskarija.
Izdelevanje preoblečenih gumbov.

Javna dražba.

Prodaja iz proste reke na javni dražbi dne 30. aprila t. l.

Lepo posestvo

obsegajoče več travnikov in gozdov, oddaljeno 25 minut od
kolodvora. Kupci so vabljeni.

Marija Zaletel, Peržan št. 3,
pošta St. Vid nad Ljubljano.

A. & E. Skabernè

Specijalna trgovina pletenja, trikotaž in perila.
Ljubljana, Mestni trg 10.

Modni salon
Marija Götzl — Ljubljana, Židovska ulica št. 8

priporoča cenjenim damam in gospicam svojo bogato izbero najokusnejše nakitenih svilenih klobukov in slamnikov, vedno novih dunajskih modelov, praznih oblik prvor slihtovarn in najmodernejšega nakita. Popravila po želji.

Žalni klobuki vedno v zalogi.

Zunanja naročila obratom pošte.

Priznano najnižje cene!

Priznano najnižje cene!

Nekaj o času.

Par astronomskih podatkov ki nameravani preuredi časa.

Kakor je čas priprostemu človeku nekaj popolnoma enostavnega in samo ob sebi umiljivega, tako težko nalogi zastavlja čas astronomu, ki ga mora precizno določevati in meriti, tako nedostopen in neumljiv ostane filozofu, ki ga premislja in iše njegovega bistva.

Toliko pa je gotovo, da ima čas svoj vzrok v tem, da človek primerja in urejuje dogodke, ki se drug za drugim vrste okoli njega. Tisti trenotek, ko bi zmanjkalo vseh dogodkov v prirodi, mora jenjati tudi tok časa, tedaj bi se uresničile besede Fausta:

»Kazalec padi, stojte časi!

Odplul je zame časov val.«

Misli si, da bi danes, v soboto ob petih popoldne zaspal in da se zdobiš šele v nedeljo točno ob isti uri. Kdo ti pove, da je med tem pretekel cel dan, saj nisi sam doživel niti najmanjšega dogodka? — Koledar na steni, ki so na njem medtem že utrgali 22. april. ljudje krog tebe, ki praznujejo že velikonočno nedeljo, cvetlica na oknu, ki je medtem že pognala nov popek — sami dogodki, ki pričajo da tudi med tvojim spanjem ni mirovalo svetovno kolesje, ki s svojim neumornim vrtenjem ustvarja čas.

Toda kaj če bi se vse človeštvo zaklelo proti tebi in si dovolilo slediče šalo? Na vseh kolendarjih pusti vseti listek z 22. aprilom, mesto velike nedelje praznuje vsi ljudje še enkrat veliko soboto, ob 5. popoldne ti prinese raznašlec sobotno velikonočno številko »Slovenskega Naroda«, novo vzrastli popek na cvetlici ti utrgajo — tako da ostane vse lepo pri starem. Ko se tedaj čez 24 ur prebudiš, se ne boš mogel zavestti, da je pretekel cel dan, pa če ti podarim v nagrado cel svet, ne boš uganiš, da imamo v resnici že 23. aprila. Le velikanski appet — torej dogodek tvojega želodca — te bo cpozarjal, da nekaj ni popolnoma v redu. Tako bi te človeštvo, ne da bi opazil, lahko ogoljufalo za en cel dan.

Seveda, če bi bil izvežban astronom, bi kmalu opazil, da zvezde po noči ne stoje na pravem mestu, da solnce in luna ne vzhajata po predpisih, ki veljajo za 22. april — dogodki na nebu, ki človek ne more vplivati nanje in jih izpreminjati, bi te opozorili na velikansko prevaro.

In ker so dogodki na nebu tako točni in zanesljivi, jih je človeštvo od prvega početka vporabljalo za določevanje in merjenje časa.

Zemlja je pač največja in najtočnejša ura v prirodi. S strogo natančnostjo se zasuče v vedno istem času enkrat okoli osi. Toda žaliboz, tega ogromnega zemljinega kazalca ne moremo opazovati, saj sedimo sami kot neskončno drobna mušica na njem in se z njim vred vozimo okoli zemeljske osi. K sreči pa je razpeto nad nami zvezdno nebo in v njem se jasno zrcali vrtenje rodne zemelje. V resnici se vrti zemlja od zapada proti vzhodu, nam pa se dozdeva, da se nebesni obok z zvezdami, luno in solncem suče od vzhoda proti zahodu. Za Golovcem vzhaja zvezda, dviga se višje in više, nad Krimom stoji najvišje na nebu, pravimo, da kulminira, za Rožnikom tone pod horizont.

Če opazujemo zvezdo ko stoji najvišje, in če jo drugi dan zopet počakamo, da se povzpone do svojega vrhunca — tedaj se je morala zemlja zasukati v tem času natanko enkrat okoli osi. To vedno enako dobro lahko sprejmemo za enoto svoje časovne mere in jo imenujemo en dan, in sicer en »zvezdn dan«, ker ga dolčujemo in merimo po gibanju zvezd.

Toda zakaj bi bili tako neokretni in opazovali gibanje neznanih zvezdic? Na nebu vendar neprestano gori žarko solnce, za nas zemljane največja in najmogočnejša zvezda, ki nam ustvarja menjavo noči in dneva in s tem tako globoko posega v vse naše življenske razmere. Vrhutega pa nam nudi senca, ki jo meče solnčna luč, izredno priprav-

no sredstvo, da dočakujemo z njenim pomočjo lego solnca na nebesem oboku. Kadar je senca vertikalne palice najkraša, tisti trenotek stoji solnčna obla najvišje na nebu. Imenujmo čas, ki poteče od ene kulminacije solnca do druge en solnčni dan — in cela zadeva je v redu, saj morata biti solnčni in zvezdni dan takrat enako dolga, ker ima gibanje solnca in zvezd svoj vzrok v enem istem vrtenju zemeljske kroglike.

A temu vendar ni tako! Astronomi so dognali, da tvori solnce med vsemi ostalimi zvezdami posebno izjemo. Vse neštete zvezde, kar jih steje na nebu oko, se niti za las ne premaknejo druga proti drugi. Kot na nebu nepremično pritrjene svetilke blestijo vsako noč na istem mestu in v istih medsebojnih razdaljah, zovemo jih zvezde stalnice. Solnce pa se premika med njimi počasi, a vztrajno. Če bi svetlo dnevno nebo ne zakrilo nežnega sijaja zvezd in če bi videli nebesni obok tudi podnevi posejan z zvezdami, tedaj bi se tudi vsak lajik lahko prepričal, kako jadra solnčne kroglike dan za dan med zvezdami počasi proti vzhodu. Če je kulminiralo solnce danes istočasno s katerokoli zvezdo stalnicom, jutri ne bosta več vrholi skupaj. Točno ob pravem času bo stata zvezda na najvišji točki svoje poti, solnce pa jo je tekem enega dneva že nekoliko mahnilo proti vzhodu, kulminiralo bo pozneje in sicer za 3 minute $56\frac{1}{2}$ sekunde. Vsak dan bo zaostalo za toliko, in razdalja med solncem in zvezdo bo rastla od dne do dne. Solnični dan je torej skoro za štiri minute daljši od zvezdnega in če uravnamo svoj čas po kulminaciji solnca, pride kmalu navskriž z vrtenjem zvezdnega neba. Pa kaj zato, pomen solnca za celo našo življenje je tako mogočen in važen, da lahko brez pomisleka uravnamo svoj čas po njem.

Če stojiš pod kostanjem in opazuješ svojega dečka, ki se vozi na vrtljaku, tedaj bo sinko ravno po vsakem vrtežu enkrat švignil mimo tebe in kostanja. To velja seveda samo dodelj, dokler stojiš nepremično pod kostanjem. Ako pa se nekoli oddaljiš od njega, se bo sicer deček točno po enem vrtežu pripejal mimo kostanja, da pa doseže tebe, se bo moral že nekoliko zasnkat naprej. Vrtljak je vrteča se zemlja, kostanj je zvezda stalnica — in ti si solnce.

Solnični dan je torej temelj naše časovne mere. Trenotek, v katerem solnce kulminira, imenujemo poldne, od poldneva do poldneva delimo dan v 24 ur.

(Nadaljevanje na 9. strani.)

Bolni napajalci Aflen
Sanatorij Hofacker (830. Štajersko. Prospekt)

SIROLIN "Roche"
Prsne bolezni, oslovski kašelj, naduha, influenci.
Kdo naj jemlje Sirolin?

1. Vsak, ki trpi na trajnem kašiju, tažje je obverovati se bolezni, nego je zdraviti.
2. Osebe s kroničnim kaferom bronkijev, ki s Sirolinom ozdrave.

3. Vedušljivi kaferi Sirolin znafno ollehča naduho.
4. Skrofuzni ofroci, pri kaferih učinkuje Sirolin z ugodnim uspehom na splošni počutek.

Na prodaj ima **brinje**

za kuho brinjevec v poljubnih monzinah, — po nizki ceni, — tvrdka Ivan Jelačin v Ljubljani.

Spretna **prodajalka**

ali prodajalec, izurjen v meš. trgovini, se sprejme takoj v trgovini Lovro Petovar,

v Javankovcih pri Ormožu.

Lasne kite

najboljše kakovosti po 7, 9, 12 in 16 kron; lasne podlage in mrežice vseh vrst; „Neril“, barva za lase in brado od Dr. Dralleja po 2 in 4 K, lasne vode in masti; ampon za umivanje las, šminke in pudar poučni i. t. d. priporoča

Štefan Strmoli

Ljubljana, Pod Trančo št. 1.

Pozor! Zaradi upoklicanja v vojaško službovanje je lokal odpri samo za prodajo blaga in sicer vsaki dan samo od 9 do 1/2 in v nedeljo od 9 do 11 ure dopoldan.

— Priporoča osebno izbrane —

novosti z Dunaja.

Velika izbera okusnih klobukov za dame in deklice kakor tudi bogata zaloga žainih klobukov.

Solidno blago. Priznano nizke cene. Poopravila točno in vestno.

Zunanja naročila na izbito z obratno pošto.

Trgovci pozor! 1302

• Vejni kreml - zrezli : nepotrjivo fino poslo, audi trajno dobr zvezek. Barva 50 kron je tako nepravilna, da se izloži na 75 ali 100 kron razpoljilja. Poštni zavoj so 3 kartoni razpoljilja.

E. Brandt v Ljubljani, pošta 7.

Prodajalka

izveščana v manufakturni stroki in

učenec

z dobrimi spričevali ter z boljšo načrabo se sprejmeta takoj pod ugodnimi pogoji v manufakturni trgovini

Franc Lenart v Ptaju.

Fellerjev dobrodejni, poživiljajoči rastlinski esenčni fluid z znamko

blaži bolečine.

12 steklenic franko 6 kron Leškar E. V. Feller Stubiča Elzatrg št. 238 (Hrvaško). C z 100.000 zahvalnih pisem in zdravniških priporočil.

človek izven v Mčevnik (Gorenske)

sprejme takoj spremoga

klučavnitarja.

Predstavitev ali pismene ponudbe blagoviljo naj se na direkto vseh papirnatih tovar p. Deveč Marija v Polju, Kranjsko, obrači.

1285

Proti

zobobolu in gnjilobi zob
izborno deluje dobro znana antisepčna

Melusine ustna in zobna voda

ki utri dlesno in odstranjuje nariljetno sapo iz ust.

1 steklenica z navodilom K 1:20.

Po pošti se pošilja najmanj 2 steklenici

Deželna lekarna Milana Leusteka v Ljubljani, Rešiljeva cesta št. 1

poleg Franc Jožefovega jubilejnega mostu

V tej lekarni dobavijo zdravila tudi članji bolniških blagajn juž. Zeleznice, c. kr. tobačne tovarne in okr. bol. blagajne v Ljubljani.

Melusine-ustna in zobna voda.

Sunja, Hrvaško, 22. februarja 1908.

Blag. gospod lekarnar!

Prosim vlijedno, pošlite mi zopet tri steklenice Vaše izborno delujuće antisepčne melusine-ustne zobne vode, katera je neprekoslivo sredstvo zoper zobobol, utri dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust. Za ohranjanje zob in osveženje ust jo bom vsakomur kar najbolj priporočal.

Spoštovanjem

Mato Kaurinovič, kr. pošte meštar

KINO IDEAL.

Senzacijski spored za 2 dneva:

Veliko nedeljo 23. in Veliki ponedeljek 24. aprila:

1. Sascha Messtrov teden št. 75 d.

Zelo zanimive vojne aktualnosti.

2. Anzelj in psiček.

Humorja polna veseloigr.

Polica štev. 1111.

Detectivski roman v 3 dejanjih. Izmed mnogih detectivskih slik, ki nam jih je nudila toletna sezija, sme se pač

»Polica štev. 1111« šteci med najbolj logične in najoddličnejše.

Oficijelno subskripcijsko mesto:

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

In njeni podružnici v Spilju, Celovcu, Trstu, Sarajevo in Celju,

sprejemajo prijave na:

četrto 5½% avstrijsko vojno posojilo

po originalnih pogojih.

5 ½ % 40 letno d. p. amort. drž. posojilo po K 92.58 netto za K 100.— nominacija, 5 ½ % d. p. dan 1. junija 1923 vrčljive državne zakladice po K 98.— netto za K 100.— nominacija.

Subskripcije se vrči od 17. aprila do leta 15. maja 1916.

Vojške narodne pesmi za 4 glasove.

Izdajatelj FRAN MAROLT, učitelj, Ljubljana,
Krasne zbirke teh pesmi razpoljujajo našim
vojakom, ki potrebujejo razvedrila in tolazbe.
Zbirka obsega 35 narodnih in 7 umetnih pesmi.
Dobi se pri izdajatelju in v knjigarnah.

Smrekovo lubje

za leto 1916 kupuje na cele vagone
tovarna usnja FEIGL,
Brossau pri Pljanu, Češko. 1298
Prosí se nemško korespondenco.

DEKLICO

15 let staro, dobro vzgojeno, z dobrimi
izpričevalli mešč urš Šole, želi
oddati oče (brez premoženja) dobrimi
družini brezplačno v nadaljnvo vzgojo
in domačo vporabo. 1307
Pismene ponudbe na upravnšt. »Slov.
Naroda« pod »Deklica/1307«.

Notarskega kandidata

(izvezbanega) išče
notar dr. A. Žnidarič
v Ilir. Bistrici.

Vstop in plača po dogovoru. 1285

! Posestvo !

1/4 ure od Ljubljane peš, 12 oravov
travnikov in polja, 3 orale gozda, gospodarsko posloplje (5 sob in kuhinja),
hlev za 14 krav in 3 konje, 3 šupe
se proda skupno ali v delih. Vprašanja pod „A-B“ 1316 na upravnštvo
»Slov. Naroda«. 1316

Kijigenična
manufaktura

Julij Singer

Dunaj I, Wiesingerstr. 8 F.

Ceniki z zdravniškim
poukem gratis in fr.

Zaprti, 30 vinarjev v
znamkah. 431

-Toplice

(Hrvaško)

Pojasnila in prospekti
gratis po ravnateljstvu.

ozdravijo: Giht,
Revmatizem,
Ishias. 1293

Krapina**Prodajalci koles in mehaniki!**

zahtevajte moj en gros cenik za leto 1916 o
kolesih, pneumatikah in drugih kolesnih po-
trebščinah. Soliden in najcenejši nakup. Slovenska
korespondenca.

Tovarniška zaloga koles in šivalnih strojev ter izvozna trgovina.

A. WEISSBERG, Dunaj II, Untere Donaustrasse 23/III
oddelek II. 778

Žveplena zdravilna
kopelj Varaždin - Toplice (Hrvaško)

Železniška-, počna-, telefonska in brzojavna postaja.
Nov zdravilični hotel z električno razsvetljavo.

Staroznanje radioaktivne žveplene terme +58% Celzija priporočljive pri

gihtu, revmi in ishiasu i. t. d.

Zdravljenje s pitjem pri trdovratnih bolečinah v

vratu, grlu, prsih, jetrih, želodcu in črevusu.

Električna masaža, lužne ogljikovokisles in solinčne kopeli.

Odpoto celo leto. Krasna okolica. Moderni komfort. Vojaška godba.

Zdravilični zdravnik: dr. J. Lochert. 1294 Prospekti gratis.

Odprto celo leto. Krasna okolica. Moderni komfort. Vojaška godba.

Zdravilični zdravnik: dr. J. Lochert. 1294 Prospekti gratis.

Odprto celo leto. Krasna okolica. Moderni komfort. Vojaška godba.

Zdravilični zdravnik: dr. J. Lochert. 1294 Prospekti gratis.

Odprto celo leto. Krasna okolica. Moderni komfort. Vojaška godba.

Zdravilični zdravnik: dr. J. Lochert. 1294 Prospekti gratis.

Odprto celo leto. Krasna okolica. Moderni komfort. Vojaška godba.

Zdravilični zdravnik: dr. J. Lochert. 1294 Prospekti gratis.

Odprto celo leto. Krasna okolica. Moderni komfort. Vojaška godba.

Zdravilični zdravnik: dr. J. Lochert. 1294 Prospekti gratis.

Odprto celo leto. Krasna okolica. Moderni komfort. Vojaška godba.

Zdravilični zdravnik: dr. J. Lochert. 1294 Prospekti gratis.

Odprto celo leto. Krasna okolica. Moderni komfort. Vojaška godba.

Zdravilični zdravnik: dr. J. Lochert. 1294 Prospekti gratis.

Odprto celo leto. Krasna okolica. Moderni komfort. Vojaška godba.

Zdravilični zdravnik: dr. J. Lochert. 1294 Prospekti gratis.

Odprto celo leto. Krasna okolica. Moderni komfort. Vojaška godba.

Zdravilični zdravnik: dr. J. Lochert. 1294 Prospekti gratis.

Odprto celo leto. Krasna okolica. Moderni komfort. Vojaška godba.

Zdravilični zdravnik: dr. J. Lochert. 1294 Prospekti gratis.

Odprto celo leto. Krasna okolica. Moderni komfort. Vojaška godba.

Zdravilični zdravnik: dr. J. Lochert. 1294 Prospekti gratis.

Odprto celo leto. Krasna okolica. Moderni komfort. Vojaška godba.

Zdravilični zdravnik: dr. J. Lochert. 1294 Prospekti gratis.

Odprto celo leto. Krasna okolica. Moderni komfort. Vojaška godba.

Zdravilični zdravnik: dr. J. Lochert. 1294 Prospekti gratis.

Odprto celo leto. Krasna okolica. Moderni komfort. Vojaška godba.

Zdravilični zdravnik: dr. J. Lochert. 1294 Prospekti gratis.

Odprto celo leto. Krasna okolica. Moderni komfort. Vojaška godba.

Zdravilični zdravnik: dr. J. Lochert. 1294 Prospekti gratis.

Odprto celo leto. Krasna okolica. Moderni komfort. Vojaška godba.

Zdravilični zdravnik: dr. J. Lochert. 1294 Prospekti gratis.

Odprto celo leto. Krasna okolica. Moderni komfort. Vojaška godba.

Zdravilični zdravnik: dr. J. Lochert. 1294 Prospekti gratis.

Odprto celo leto. Krasna okolica. Moderni komfort. Vojaška godba.

Zdravilični zdravnik: dr. J. Lochert. 1294 Prospekti gratis.

Odprto celo leto. Krasna okolica. Moderni komfort. Vojaška godba.

Zdravilični zdravnik: dr. J. Lochert. 1294 Prospekti gratis.

Odprto celo leto. Krasna okolica. Moderni komfort. Vojaška godba.

Zdravilični zdravnik: dr. J. Lochert. 1294 Prospekti gratis.

Odprto celo leto. Krasna okolica. Moderni komfort. Vojaška godba.

Zdravilični zdravnik: dr. J. Lochert. 1294 Prospekti gratis.

Odprto celo leto. Krasna okolica. Moderni komfort. Vojaška godba.

Zdravilični zdravnik: dr. J. Lochert. 1294 Prospekti gratis.

Odprto celo leto. Krasna okolica. Moderni komfort. Vojaška godba.

Zdravilični zdravnik: dr. J. Lochert. 1294 Prospekti gratis.

Odprto celo leto. Krasna okolica. Moderni komfort. Vojaška godba.

Zdravilični zdravnik: dr. J. Lochert. 1294 Prospekti gratis.

Odprto celo leto. Krasna okolica. Moderni komfort. Vojaška godba.

Zdravilični zdravnik: dr. J. Lochert. 1294 Prospekti gratis.

Odprto celo leto. Krasna okolica. Moderni komfort. Vojaška godba.

Zdravilični zdravnik: dr. J. Lochert. 1294 Prospekti gratis.

Odprto celo leto. Krasna okolica. Moderni komfort. Vojaška godba.

Zdravilični zdravnik: dr. J. Lochert. 1294 Prospekti gratis.

Odprto celo leto. Krasna okolica. Moderni komfort. Vojaška godba.

Zdravilični zdravnik: dr. J. Lochert. 1294 Prospekti gratis.

Odprto celo leto. Krasna okolica. Moderni komfort. Vojaška godba.

Zdravilični zdravnik: dr. J. Lochert. 1294 Prospekti gratis.

Odprto celo leto. Krasna okolica. Moderni komfort. Vojaška godba.

Zdravilični zdravnik: dr. J. Lochert. 1294 Prospekti gratis.

Odprto celo leto. Krasna okolica. Moderni komfort. Vojaška godba.

Zdravilični zdravnik: dr. J. Lochert. 1294 Prospekti gratis.

Odprto celo leto. Krasna okolica. Moderni komfort. Vojaška godba.

Zdravilični zdravnik: dr. J. Lochert. 1294 Prospekti gratis.

Odprto celo leto. Krasna okolica. Moderni komfort. Vojaška godba.

Zdravilični zdravnik: dr. J. Lochert. 1294 Prospekti gratis.

Odprto celo leto. Krasna okolica. Moderni komfort. Vojaška godba.

Zdravilični zdravnik: dr. J. Lochert. 1294 Prospekti gratis.

Odprto celo leto. Krasna okolica. Moderni komfort. Vojaška godba.

Zdravilični zdravnik: dr. J. Lochert. 1294 Prospekti gratis.

Odprto celo leto. Krasna okolica. Moderni komfort. Vojaška godba.

Zdravilični zdravnik: dr. J. Lochert. 1294 Prospekti gratis.

Odprto celo leto. Krasna okolica. Moderni komfort. Vojaška godba.

Zdravilični zdravnik: dr. J. Lochert. 1294 Prospekti gratis.

Odprto celo leto. Krasna okolica. Moderni komfort. Vojaška godba.

Zdravilični zdravnik: dr. J. Lochert. 1294 Prospekti gratis.

Odprto celo leto. Krasna okolica. Moderni komfort. Vojaška godba.

Zdravilični zdravnik: dr. J. Lochert. 1294 Prospekti gratis.

Odprto celo leto. Krasna okolica. Moderni komfort. Vojaška godba.

Zdravilični zdravnik: dr. J. Lochert. 1294 Prospekti gratis.

Odprto celo leto. Krasna okolica. Moderni komfort. Vojaška godba.

Zdravilični zdravnik: dr. J. Lochert. 1294 Prospekti gratis.

Odprto celo leto. Krasna okolica. Moderni komfort. Vojaška godba.

Zdravilični zdravnik: dr. J. Lochert. 1294 Prospekti gratis.

Odprto celo leto. Krasna okolica. Moderni komfort. Vojaška godba.

Zdravilični zdravnik: dr. J. Lochert. 1294 Prospekti gratis.

Odprto celo leto. Krasna okolica. Moderni komfort. Vojaška godba.

Zdravilični zdravnik: dr. J. Lochert. 1294 Prospekti gratis.

Odprto celo leto. Krasna okolica. Moderni komfort. Vojaška godba.

Zdravilični zdravnik: dr. J. Lochert. 1294 Prospekti gratis.

Odprto celo leto. Krasna

Nekaj o času.

(Konec.)

Kje je torej preje poldne, na Gojovcu ali na Rožniku? Gotovo na Gojovcu, ker leži bolj proti vzhodu, mi porečeš, toda kdo naj vpošteva tako malenkostne razlike?? Niso baš tako neznavne — celih 12 sekund znaša ta diferenca za omenjena griča, ki ležita takorekoč drug poleg drugega. Med najbolj zapadno in najbolj vzhodno točko kranjske dežele pa naraste časovna razlika že na več kot 8 minut.

Vsek kraj na zemlji ima torej ob drugem času poldne, v vsakem kaže ura poseben čas, ki ga imenujemo zato njegov pravi čas.

Solnce pa ne opisuje svoje poti po nebesnem oboku popolnoma pravilno in enakoverno. Nekatere mesece solčno zaostajajo vsak dan narašča, druge mesece zopet pojema, časi zaostaja hitreje, časi počasneje. Čas od ene kulminacije solnca do druge je torej vsak dan drugačen, en dan je za nekaj sekund krajši, drug dan je zopet daljši. Solnce torej nalaga urarjem popolnoma neizvedljivo nalogo. Zgraditi bi morali uro, ki gre vsak dan za par sekund drugače in sicer natančno tako, kakor se poljubi gospodarju noči in dneva — žarkemu solncu.

Takih ur, ki teko vsak dan po svoje, imamo sicer v izobilici, toda žalibote, se ne vjemajo s potekom solnca.

Da se izognejo tej nepriliki, so si iznisieli astronomi svoje posebno solnce, imenujemo ga po vprečno solnce. Pustimo solnco njegove muhe, so rekli, pa si mislimo na nebo solnca, ki zaostaja in teče dan za dnem, mesec za mesecem enakoverno po nebesni obli in sicer s povprečno hitrostjo pravega solnca. Časih bo to umetno solnce kulminalo pred pravim, časih za njim, koncem leta pa se morata oba zopet najti na eni in isti točki. Tako ostane naš povprečni dan celo leto enak, imenujemo ga srednji ali meščanski dan. Za cele četrte ure je časih ta umetni čas s pravim solčnim časom navskriž. In ker ima vsak kraj svoj določeni srednji čas, ga zovemo tudi krajenvi čas. Kadar bije ura v Ljubljani poldan, tedaj kaže v Pekingu 47 minut čez 6. popoldne, v Novem Jorku 5 minut čez 6. zjutraj.

Kdar torej potuje iz kraja v kraj, bi moral v vsaki vasiči novo uravnati uro, zasukati kazalce naprej, kadar gre proti vzhodu, obrniti jih nazaj, če jo krene proti zapadu.

V današnji dobi živahnješega prometa, v času parnikov s turbinami in ekspresnih vlakov, je postal neenotnost v času tako neprijetna. Na železnicih, v brzojavni službi povzroča razlika ene same minute lahko največje zmede in neprilike, zato so se države kaj kmalu odločile, da uniformirajo čas po celi svetu in delželi. Čas glavnega mesta veljaj enoto za celo državo, ne glede na razliko v geografski legi posameznih pokrajin! Ta čas imenujemo nacionalni čas in je še danes na Francoskem v veljavni. Kadar torej prekoraciš državno mejo, ti je treba uravnavi uro, dokler pa se giblješ v domači državi, ti kaže ura vseposveti isti javno veljavni čas.

Tako se je človeštvo počasi odstojalo gorečemu kazalcu na nebu in si ustvarilo čas po svojih praktičnih potrebah.

Toda človeški promet sega danes daleko preko državnih mej in celo človeštvo veže nebroj medsebojnih interesov, zato so hoteli storiti v enotnosti časa en korak naprej in ustvariti za celo zemljo veljaven enoten svetovni čas. Isto vlogo, ki jo igra esperanto med jezikimi, naj bi bila odkazana svetovnemu času. Bivaj v Ameriki, Avstraliji ali Evropi, naj ti kaže solnce na nebu slučajno poldan ali predpoldan, naj je tu noč, tamkaj dan: vsem narodom in vsem deželam naj kaže ura eden in isti svetovni čas. Toda kateri? Na konferenci, ki so jo v tem namen sklicali leta 1884. v Washingtonu, se v tem oziru niso mogli zediniti, ker so Francozi zahtevali pod-

všakim pogojem, da mora biti svetovni čas obenem čas mesta Pariza.

Pomagali pa so si na drug način. Nič več naj ne tvorijo državni mejnički obenem tudi časovni mej. Zemeljska obla naj se razdeli po strogem načrtu v posamezne pasove — in vsak pas naj dobi svoj enoten s p o s o v n i č a s . Kakor razreš lupin oranže v posamezne olupke, tako so razrezali površino zemlje od tečaja do tečaja v 24 časovnih olupkov ali pasov. V sred prvega pasa leži mesto Greenwich, pri katerem tudi začenjamо šteti zemeljske meridiane. Ves ta pas se ravna po Greenwichem času, ki se imenuje tudi zapadnoevropski čas. Tik njega leži drugi pas, zove se srednjeevropski, večina Avstrije in Nemčije, Italija in Skandinavija ležijo v tem pasu. Čas tega pasu, ki ga zovemo srednjeevropski, prehiteva za Greenwichem natanko za eno uro, saj smo razdelili zemljo ravno na 24 pasov, t. j. 24 različnih ur. Ljubljana leži tako blizu pri središču tega pasu, da se njen pravi krajevni čas loči od srednjeevropskega le za eno minuto 57 sekund.

In tako se vrsti pas ob pasu, vsak po svojem času za eno uro različen od obhod sosednjih. Ako torej sedajle pogledam na uro in mi ona kaže 5 ur 28 minut in 7 sekund, tedaj vem, da ima v istem trenotku tudi ves ostali svet točno 28 minut in 7 sekund, le po urah se razlikujejo posamezni pasovi.

Tako se je določevanje časa vedno bolj emancipiralo od prirodnega oznanjevalca časa, solnca. Solčne ure nas pozdravljajo edino še kot relikvije iz stare dobe po cerkevni stenah in starodavnih gradovih.

Emancipiralo pa se je od solnca tudi človeško življenje. Nepokvarjenemu prirodnemu človeku je bilo in je tudi še dandanes solnce vodnik njegovega življenja. S prvim solčnim žarkom na delo, z večernim mrakom k počitku!

Kulturni človek pa si je ustvaril z elektriko in plinom svoj umeten dan sredi trde noči. Posebno po velikih mestih se odigrava življenje v vedno večjem nasprotstvu s potekom solnca. Vedno globlje v noč in vedno dalje iz dopolnega se premika delo današnje dobe. Kako nesimetrično porazdeljen je naš delavni dnevni čas z ozirom na solčni poldan. Edino zvonjenje po cerkvah in vojaški signalni nas spominjajo še stare idilične dobe. Nameravana ko-rektura v tem oziru zasluži brezdomno polno priznanje.

Vi vsi pa, ki jadujete, da boste morali vstajati ob 7. mesto ob 8., da boste morali v urad ob 8. mesto ob 9., spomnite se, da tudi doslej niste vstajali ob 8. in hodili v urad ob 9., saj se tudi danes veljavni čas, kakor ste čuli, ne vjema s solčnim časom.

Dr. Pavel Grošelj.

1 steklenica 240 K.

Pristne brnske tkanine

za pomladansko in poletensko sezono. Dokler je kaj zaloge.

1 kupon, 310 m dolg, kompletne oblike za gospode (filafe, suknja in telovnik). Sukna za salonske oblike, površnike, športne oblike, svilnate in iz kamgarja, kakor tudi tkanine za damske kostume razpoljiva po najcenejših tovarniških cenah kot realna in solidna dobro poznana tovarniška zalogu sukna 1035

SIEGEL-IMHOFF v Brnu.

Vzorci gratis in franko. Koristi privatni odjemalec, že naroči tkanine v tovarni sami, naravnost pri tvrdki Siegel-Imhof, so danes večje kot kdaj prej. Ker smo se pravčasno preskrbili s surovinami, smo danes v položaju, da nudimo svojim P. T. odjemalcem bogato izbiro najbolj cenilenih tkanin.

Vsa naročila se izvršujejo zvesto po vzorcih in z največjo pažnjo.

Ponk v vsejnotu bresplačno.

Hodorna nova

HIŠA

so proda v Spodnji Sički.
Kdo, pove upravnštvo »Slov. Naroda«.

1232

Rudolf Vidali, Piran, Istra,
podjetnik v razpoliljanju

morske soli

sprejema naročila po zmernih cenah. 1070

Ivan Bizovičar

umetni in trgovski vrtnar

Ljubljana 839

Kolezijska ulica št. 16

priporoča svojo bogato opremljeno vrtnarstvo ter okusno izdelane vence, šopke in trakove.

.. Izposojevanje ob mrtvačkih odrih drevesne cvetlice, kakor tudi najljnejše dekoracijske cvetlice za dvoranе in balkone ..
Vskovrstne sadike do najzlahnejših cvetlic in zelenjadi. Sprejemam naročila na deželje. Vsa naročila se izvršujejo točno in solidno.

Brzojavke: I. Bizovičar,

vrtnar, Ljubljana.

Na prodaj ima krasne

ciprese in divje kostanje.

Slivovka

tropinovec

brinjevec

hruševac

„Pelinkovac“

„Planinc“

grenki in sladki

rum

konjak

in

„Vermut vino“

v najboljši kakovosti ter v mnogih od 56 litrov naprej dobi se po nizkih dnevnih cenah pri

M. ROSNER & Ko.

veležganjarna - sadja

Ljubljana

poštni predel 10.

10 letna garancija. — Največja izbira vseh oprem.

Šivalni stroji

JOS. PETELINC-A

„Grlitzner“ in „Afrana“ so res najboljši

za rodbino in obrt, (štikajo) vezejo, (krpajo) mašijo nogavice in perilo.

Edina tovarniška zaloga v Ljubljani, za vodo,

blizu frančiškanskega mostu, 3 hiša, levo.

Trgovina z mešanim blagom na deželi sprejme zdravega in krepkega

dečka

v uk. Hrano in stanovanje ima v hiši.

Kje, pove upravn. »Slov. Naroda«.

Preda se lepo posestvo

obstoječe iz 65 oralov zemlje z velikim sadnoscnikom, ki daje, po 8 polovnjakov sadne piščake, vina po 8 polovnjakov, redi se lahko 10 glav živine, poslopje veliko in prostoročter vse z opeko krito. Cena je 14.000 K.

Franc Dobidi, posestnik, Dramlje pri Celju, Stajersko. 1216

Inteligenter in značajen gospod, blagočastni nazorov, kot samec v 30 letu in gospodarsko izobrazen, miro in trajno

stanovanje

pri boljši samostojni dami.

Cenjene ponudbe pod „Miri dom/1296“ na uprav. »Slov. Naroda«. 1296

Na predaj je Šiški ob državni cesti pritlična

hiša

z vrtom in delavnico, zelo pripravna

za obrtnika. Hiša je brez dolga in se

1/2 kupnine lahko vknjiži. 1288

Naslov pove uprav. »Slov. Naroda«.

Vsakovrstne

slamnike

priporoča gospodom trgovcem in slav-

nemu občinstvu 65

F. Cerar tovarna slamnikov

v Stobu, pošta Domžale, pri Ljubljani,

2 učenca

za mesarsko obrt, poštenih staršev,

sprejme takoj

Franc Bogataj,

mesar, gostilničar in posestnik,

Zelezničari, Gorenjsko.

1273

Slivovka

tropinovec

brinjevec

pelinkovec

rum

kognak

v najboljši kakovosti dobi

se po nizkih dnevnih cenah

pri tvrdki

GRUMMER & KOMP.

Ljubljana,

Sodna ulica št. 3.

1241

PATENTE

vseh dežela izposluje inženir
M. GRIEBELER, oblastno avtor. in zaprščeni patentni odvetnik
na Dunaju VI., Mariahilferstrasse 57.

PEGE rdečina na obrazu in rdeč nos, ogrci, prisci, gube in ohlapna koža vse napake polti odpravi zajam. staropreiskušena

Popolnoma neškodljivo. Poizkušnja K 1—, veliki lonček K 3 30. Dr. A. Rixa biserno mleko, tekoči pudar, rožnat, bel in naravno rumen, steklenica K 3 30. Diskretno razpošilja Dr. A. Rix, kosm. labor. Dunaj IX., Lohrer-gasse 6/E. Zaloge v Ljubljani: drog. A. Kanc, drog. »Adrija.«

PRVA KRAJSKA MEDICINALNA DROGERIJA
parfumerija, fotografična manufaktura itd.

Oblastno koncesijonirana prodaja strupov.
Ustanovljena leta 1897.

Anton Kanc
Ljubljana, Židovska ulica 1.
Ceniki na razpolago. Ceniki na razpolago.

Svoje častite odjemalice

Vljudno prosim, da se naj pri nakupu orožja in municijski vsakdo izkaže s posebnim dovoljenjem od c. kr. okrajnega glavarstva ali od c. kr. državne policije v Ljubljani, da ima pravico do orožja in municije. Ne da bi se izkazal s tem dovoljenjem, ne smem prodati orožja ali municije, kakor tudi ne popravljati orožja.

Za časa vojne se ceniki ne razpošljajo.

Fran Sevcik
puškar in trgovec z orožjem
v Ljubljani.

134

Vrvice iz originalnega švedskega papirja nedosegljivo trdne izdeluje in dobavlja tvrdka:
„Silvia“ mehanična tovarna za izdelovanje silvalina in vrvarskega blaga, družba z. o. z. Nové Benátky na Čechách. Glavno zaposlovo in skladislo Julius Zeisel, Praha, Vaclavské namesti 15.

Kupujem
kostanjev les

proti gotovini, dobava april-julij. Obvezne ponudbe z navedbo postaje za vagon 10.000 kg je vposlati tvrdki: 1175

Vinko Vabič, Zalec
Stajersko,

Cvetlični salon
Viktor Bajt

Solenburgova ul. 6, zraven glavne pošte.
Sopki, venci s trakovi in napisi se izdelujejo po najnižjih cenah. Delo okusno vezano. Velika zaloge krasnih suhih vencov.
Priporoča se z odličnim spoštovanjem
Viktor Bajt.

Naslov za brzovjevi:
Viktor Bajt, cvetlični salon, Ljubljana.

! VINO !

V komisijo dohajajoče in došlo:

I. ogrsko (Kis Körös) staro vino, rumeno	125 K
I. ogrsko (Kis Körös) novo vino, pretočeno	115 K
- pre hekteto od ljubljanskega kolodvora, 10 K za sod pro hekteto zaračunano. Kosa proti načrtovanim listom pri c. kr. splošni prometni banki, podružnici v Ljubljani. Najmanjša oddaja 600 litrov.

A. Švara, agentura, Ljubljana, Gradišče štev. 8.

Razpis ustanov.

Za prihodnje šolsko leto, ki se začne dne 16. septembra t. l., razpisuje deželni odbor vojvodine Kranjske eno popolnoma prosto in eno polprosto deželno ustanovno mesto za c. kr. mornariško akademijo za sinove neimovitih slojev prebivalstva kranjske dežele.

Spolni pogoji so:

1. domovinštvo na Kranjskem;
2. telesna sposobnost za mornariško vzgojo ter tudi za bodočo vojno službo na morju; to sposobnost je dokazati po »Predpisu za zdravniško preiskavo pomorskih aspirantov in prosilcev za sprejem kot gojenec c. in kr. mornariške akademije«, izdanim z mornariškim pravilnikom v XXII. kom. I. 1902 (za poveljstvo in zavode c. in kr. vojske I. 1903);
3. zadovoljivo naravno vedenje;
4. izpolnjeno 14. in ne prekoračeno 16. leto življenja;
5. dosedanje šolanje, dovršeno z najmanj zadovoljivim (dobrim) uspehom, in sicer:
Štirje nižji razredi kake javne tuzemske srednje šole ali ravno toliko letnikov vojaške nižje realke, z nadaljnjam pogojem, da je prosilec zadobil v matematiki najmanj red »dobro«.

Tiskane popolne pogoje za sprejem je dobiti pri tvrdki »L. W. Seidl & Sohn« na Dunaju. Pošiljajo jih pa tudi pisarniško ravnateljstvo vojnega ministerstva (mornariški odsek), pristaniško admiralstvo v Pulju, pomorsko okrajsko poveljstvo v Trstu in poveljstvo mornariške akademije vsakemu, ki jih zahteva, proti plačilu 40 h ali proti znankam te vrednosti).

Vzdrževalni pavšal za polprosto deželno ustanovno mesto znaša 800 K na leto, iz tega vzdrževalnega pavšala, ki se ima v dveh obrokih dne 16. septembra in 16. marca pri poveljstvu mornariške akademije vnaprej plačati, se pokriva vsi izdatki za gojenca v akademiji.

V svrhu sprejema v c. in kr. mornariško akademijo bodo morali deželni prosilci delati sprejemno izkušnjo. Ta izkušnja bo obsegala za vstop v I. letnik: a) nemški jezik, b) matematiko, c) zemljepis in zgodovino, d) pridopisne vede vseh teh predmetov toliko, kolikor se poučujejo v prvih štirih razredih kake srednje šole.

Sprejemne izkušnje se prično dne 10. septembra. Odbrani aspiranti bodo v pravem času poklicani.

Izobraženje v mornariški akademiji traja štiri leta.

Po zadovoljivi dovrštvitvi IV. letnika se imenujejo gojenci za pomorske kadete.

Prošnje za ustanove v svrhu sprejema v c. in kr. mornariško akademijo je poslati deželnemu odboru vojvodine Kranjske, in to najkasneje do 20. maja t. l.

Pozneje došle prošnje se ne bodo vpoštevale.

Prošnji je priložiti:

1. krstni list,
2. domovinski list (prosilčev),
3. izpričevalo vojaškega zdravnikinja,
4. izpričevalo o cepljenju koz, če cepljenje ni potrjeno v zdrav. izpričevalu, 5. vsa izpričevala srednje šole, objedinem z izpričevalom zadnjega I. semestra; izpričevalo o drugem semestru je naknadno predložiti.
6. izpričevalo o premoženju, potrjeno od županega urada in ravno tako hravnostno izpričevalo.

Prošnjo je kolkovati s kolkom za eno krono, vsako priloga pa s kolkom za 30 h, če že ni kolkovana.

Prošnje smejo vložiti samo starši (oce, če njega ni, mati ali varuh.)

Kranjski deželni odbor v Ljubljani,
dne 18. aprila 1916.

Kmetska posojilnica Ljubljanske okolice v Ljubljani.

obrestuje hranične vloge po čistih

Rezervni zaklad nad K 900.000.

430/
40

brez odbitka rentnega davka.

Ustanovljena leta 1881.

Jadranska banka podružnica v Ljubljani

sprejema pod originalnimi pogoji subskripcije na

IV. avstrijsko vojno posojilo

In daje zadovolje pri svoji blagajni tezadovna pojasmila.

Zajamčen uspeh ali pa donar nazaj. Zdrovenški krem o izvrstem učinku, zraven pa še na tisoče zahv. pisem na ogled.
Bujne, lepe prsi
 dobite ob rabi med. 1000
 dr. A. Rixa kreme za prsi oblasteno preiskano, gar. nekodijočo za vsako starost, zanesljiv uspeh. Rabi se zunanje. Edina krema za prsi, ki jo vsled čudovitega učinka prodaja lekarji, dvorne parfumerije itd. Polzusna puška K 3-30, velika puška, zadostna za uspeh K 8-80. Razpošiljanje strogo diskretno.
 Kos. dr. A. Rix, Laboratori, Dunaj IX, Lektorergasse 6/2.
 Zaloga v Ljubljani: drogerij Kino in "Adria".

Ustanovljeno
1842.**Tovarna oljnatih barv, laka in firneža**Telefon
Novi trg
154.

BRATA EBERL
 Štokoslikarja, lakirarja, stavbna

 in pohištvena pleskarja 121
 Prodajalnica: Miklošičeva ulica št. 6. Ljubljana
 Delavnica: Igriska ulica št. 6. Električna sila.

Ivan Jax & sin
 v Ljubljani, Dunajska cesta 15
 priporoča svojo bogato zalogo

Voznih koles. Šivalni stroji za rodine in obrti.
 Brezplačni kurzi za vezenje v hiši.
 Pisalni stroji „ADLER“, Pletilni stroji vseh velikosti

Krivči začeti znamki in najnizjih otroških vozičkov
 in zavodno do najnizjega
Žlime.
 M. Pakič v Ljubljani.
 Kompanija namizna in velika s priznanjem.

Franc Furlan
 mestnik Fischingerove vime
ključavnictvo
 in
zaloga štedilnikov
 so nahajajo 125
Ambrožev trg štev. 9.

AVG. AGNOLA
 v Ljubljani, Dunajska cesta 21.
 Velika zaloga
 steklenine, porcelana, svetilk, zrcal, šip, kozarcev, vrčkov
 i. t. d.
 Gostilniška in kavarnarska namizna posoda po najnizjih cenah.

Najnižje cene.
Tovarna pohištva J. J. Naglas
 Ljubljana, Kongresni trg št. 12. 126
Največja zaloga pohištva
 za spalne in jedilne sobe, salone in gospodske
 sobe. Preproge, zusterji, medroci na vzmot
 žimnati medroci, otroški vozički itd.
 Najsolidnejše blago.

Jos. Reich
 Poljanski nasip - Ozka ulica št. 4.
 Sprejemališče
 Selenburgova ulica št. 3.
 Postrežba točna. Solidne cene.

Ustanovljeno 1847.
Mestna hranilnica ljubljanska
LJUBLJANA 206
Prešernova ulica štev. 3.
Največja slovenska hranilnica!
 Koncem leta 1915 je imela vlog K 48,500.000.—
 Rezervnega zaklada „ 1,330.000.—
 Sprejema vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne.
 Hranilnica je popularno varna in stoji pod kontollo
c. kr. deželne vlade.
 Za varčevanje ima vpeljane lične
domače hranilnike.
 Početa na zemljišča in poslopja na Kranjskem proti 5 1/4 %,
 izven Kranjske pa proti 5 1/2 % obrestim in proti najmanj
 3/4 % odplačovanju na dolg.

NAJBOLJŠE PERILO
 lastni izdelek.
C. J. HAMANN Mestni trg 8.
 Ljubljana

Najfinje brivake
aparate in kline
 britve, strojne škarje za striženje las, 1187
 se najcenejše in najboljše kupi pri
A. WEISSBERGU, Dunaj II,
 Untere Donaustrasse, 23/III, oddelok IV.
 Katalogi in zaznamki en gros za prodajalce gratis.
 Slovenska korespondenza.

Modni salon
Minka Horvat, Ljubljana, Stari trg 21.
 Velika zaloga dunajskih damskeh in dekliških
= slaminikov. =
 Popravila točno in najceneje. Žalni klobuki v veliki izberi.

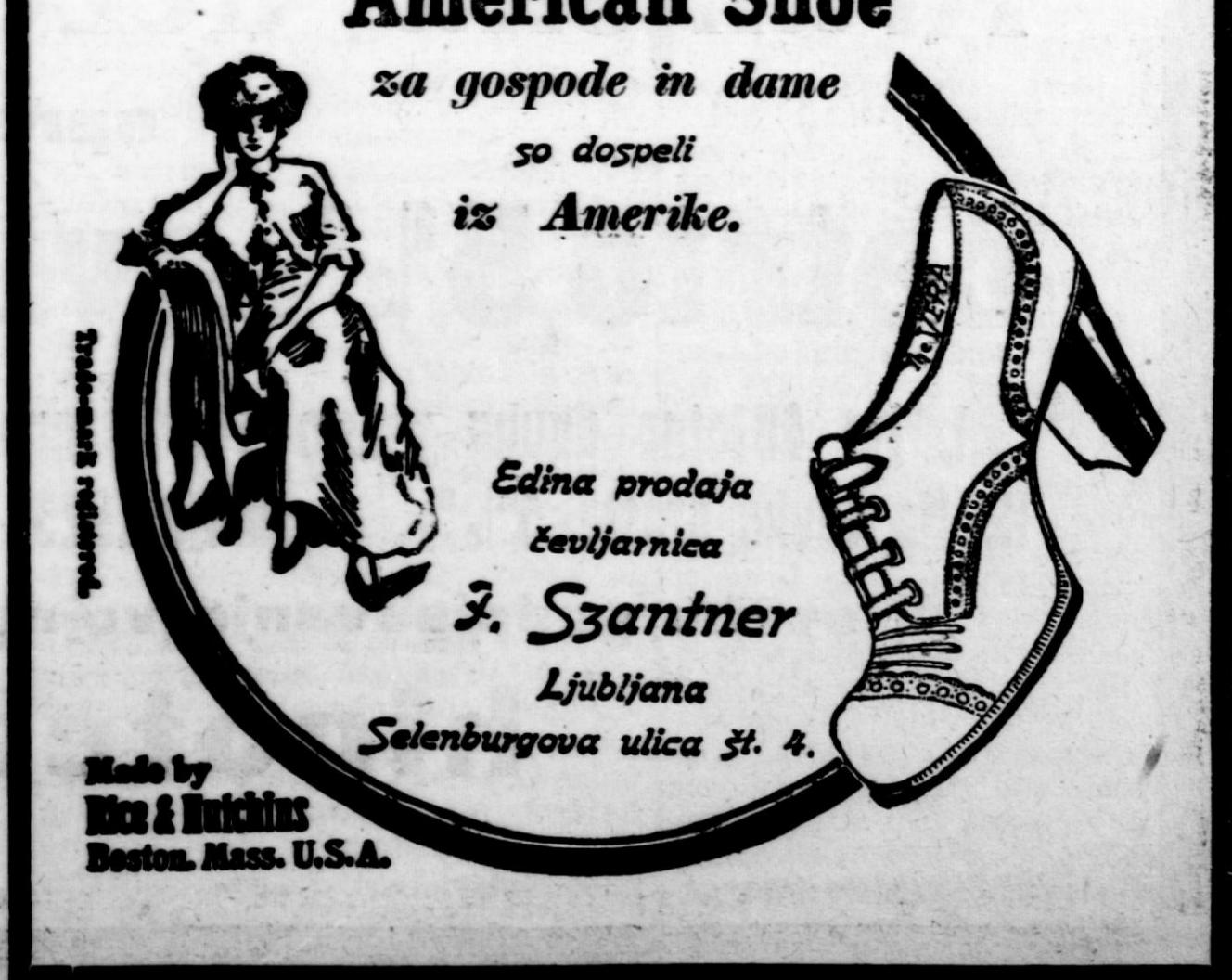
Načnovejša izbera
 velikonočnih in drugih
razglednic
 pismenega papirja
 in vseh pisarniških
 in šolskih potrebščin

NARODNA KNJIGARNA
 Ljubljana Prešernova ulica št. 7.

Ustanovljeno 1845.
ALFONZ BREZNICK učitelj Glas. Matice in edini zaprisedeni strokovnjak c. kr. dež. sodišča
 Ljubljana, Kongresni trg 15. 858 (Nasproti nunske cerkve.)
 Največja in najspodbnejša tvrdka in izposojevalnica
klavirjev in harmonijev
 na jugu Avstrije. — Velikanska zaloga vsega glasbenega orodja, strun in muzikalij.
 Edini založnik dvornih in komornih tvornic: Bösendorfer, Hörl & Heitzmann, Förster, Ehrbar, Gebrüder Stingl, Rud. Stelzhammer, Czapka, Lauberger & Gross.
 Hofmann in Hofberg (ameriški harmoniji).
 Obroki od K 15— naprej. Najbogatejša izbira v vseh modernih slogih in lesnih barvah. Oglejte si klavirje z angleško ponavljajočo mehaniko. 10 letna postavno obvezna garancija. Najemnina najnižja. Zamena najugodnejša. Ugladevanje ter popravila strokovno in ceno. Ker imam zgoraj navedene prve fabrikate izključno le jazz za Kranjsko v zalogi, svarim pred nakupom falsofikatov in navideznega „popelina“ pri kričačih, ki se drzno govoriti o „dobrem blagu“, dasi nimajo ni jednega pomembnega fabrikata v zalogi.

THE VERA
 American Shoe
 za gospode in dame
 so dospeli
 iz Amerike.
 Edina prodaja
 Ževljarnica
 J. Szantner
 Ljubljana
 Selenburgova ulica št. 4.
 Made by
 Hes & Hutchins
 Boston, Mass. U.S.A.

Češka in duštrijsalna banka

Dobrila glavnica k 40,000,000—
podružnica v Ljubljani, Štritarjeva ulica št. 9.

Kredite za aproviračne nakupe in financiranje vojaških dobar.

Vloge na knjižice in na tekoči račun.

Predprijave na IV. avstrijsko vojno posojilo.

Kupim po visoki ceni

kostanjev orehov jesenov

Ponudbe s ceno in množino (koliko vagonov) je poslati trdki:

J. Pogačnik,

Ljubljana, Marije Terezije c. 13 (Kolizej).

Na ponudbe brez cene se ne ozira.

Plekajeno blago — tržajo blago

po 100 kg

Praske salami	• • • • K	720.—
Polske salami	• • • • " 740.—	
Rakovske gnijatne salami	• • • 800.—	
Mortadela salami	• • • 800.—	
Pariske salami	• • • 800.—	
Debrečinske salami	• • • 780.—	
Tirolske salami	• • • 780.—	

iz Prage, pri dobretju od 25 kg naprej, proti nad 100 kg se reducirajo cene za 10 kron

plača se proti duplikatu pri Živnostenski banki v Pragi, z obratnim naročilom.

Izvoz praških gnijati,

M. Kohn,

Praga - Žižkov, Havlíčkova ulica št. 16/1.

Velikonočne, umetniške in vojne razglednice
na strohne in dekorativne

En vagon
trsak in
brezovih metelj

Selenburgova ulica 1
nasprotni kazino.

M. Tičar, Ljubljana
I. specijalna trgovina in založba razglednic
na Kranjskem.

625

Za trgovce primane načrtne in uscenješke izberi:

En vagon
trsak in
brezovih metelj

je naprodai. Kupec bi jih mora zvoziti sam. Blago je blizu kolodvora, naložitev z dvigalom. Imam tudi tri za povezavo in vrbovje za korbe plesti.

Zglašati se je pri Matevžu Šircu, Podrožnica poteg pošte, Korosko.

Dobro blago!

Najnižje cene: Dobro blago!

Selemburgoval kazino.

Velikonočne, umetniške in vojne razglednice
na strohne in dekorativne

na Kranjskem.

prisvoja svojo veliko zalogu dunajskih modelov

založitev sredstev.

z